

1691.

1. Donat, Iohannes Christopherus : De virginum iure. Vom
Jugend. Recht. 3 Druckl.
2. Eyselen, Ioh. Lucas : De ligundatione et per eam contri-
buto ligatur.
3. Feselius, Iohannes : De assassinio
4. Fleischherz, Henric. Georg Philipp : De dispositione per
relationem et schedulan
5. Happmann, Christoph Maurice : De enteroschocoelle.
sive Hernia interclusa scrabets.
6. Lincke, Henricus : De iuris rei publicae Norther-
nensis
7. Moller, Ioh. Guid : De Volvatio Gallieanae
8. Moller, Ioh. Gottlieb : De omnioris diebus-
domini eius.
9. Schenck i. Tepestdorf, Christopherus : De iure mellifici tri-
um Iudic. Recht.

10. Witter, Bartholomäus: *De cunctis iuribus.*

1691

1. Lipsius, Christianus Ligatus: *De jure allennanti, sive statutis Imperii, & praecedentia Saxonie et vobis certantibus, recepto.*
2. Linck, Henricus: *De fraternitate compatriotica &c.* des Polmanns - Bruderschaft. 2 Druck
3. Linck, Henricus: *Instructione carbonis usum, quoniam reconvencionis et expensionum punctum, ex jure Civili pariter ac Statuto Hamburgensem declaratum: . . . publice . . . organicas &c. iunct.*
4. Linck, Henricus: *De jure episcopali.*
- 5^a.^b Wagnerius, Christopherus: *No regi Romanorum.*
- 6^a.^b Wagnerius, Christopherus: *De rationabili veterum Romanorum 2 Druck.*

74 v. 6

= Wagenselius, Ioh. Christophor: Politicar prædictio
ex habeas rationis statu et statu baron moderacione
omnium rerum politicarum naturam ac quietates.

J. Wolff, Iohes Christi: de jure familiæ statutis

19.

DA DOMINE INCREMENTUM!
DISSERTATIO JURIDICA

DE

1691

2°

FRATERNITATE
COMPOTATORIA,

Bon der Schmauß-Brüderschafft.
PRÆSIDE

DN. HENRICO Wind / D.

Antecess. ac Consil. Noric.

PATRONO ac PROMOTORE suo submissâ animi observan-
tiâ etatem suspicioendo,

IN CELEBERRIMA ALTDORFFINA
d. 18. August. ANNO M. DC. LXXXI.

Placidæ Eruditorum Disquisitioni
publicè submissa

AB

AUTHORE
JOHANNE PETRO HENRICI,
Budissâ-Lusatô.

ALTDORFFI

LITERIS SCHÖNNERSTÄDTIANIS.

15

DISSESTITATIO IUDICIA
DE DOMINE INCLEMENTI

ERATERNITATE
COMFORTATORIA

NON DE SILENTIO
PERASIDE

DN. HEINRICO GREGORI

ANNO 35 CONSUL NOVI

PARVUS A PROLOGO CANTUS VERSUS

IN CELESTRIAMA ALTORE PIMA

PLACIDIS ELEGANTIA DEDICATIONE

BAPTISMO LITURGIA

15

15

AUTHORE

JOHANNIE PETRO HEINRICI

PETRO

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

DA DOMINE INCREMENTUM!
PRÆ LOQVIUM.

Pecimen quoddam Academicum editurus;
rarum insimul & charum thema meditabar.
Licuerat animadvertere, oscula tām sordi-
dissimis sēpē ancillis, quām formosissimis
fœmellis illata rem plerisque esse acceptissimam. Nescio
quibus exinde cogitationibus captus, dulcedinem eo-
rum, applicatione pulcherrimæ omnium Themidi ten-
tandā, experiri constitueram. Nec dereliquissēm ani-
mum, variis jamjam ad eam eō melius expedientam no-
tatis instrūctus, de pluribus comparandis sollicitus; nisi
sacratissimam Virginem *B. Dn. D. Paulo Francisco Romano*,
Jcto & Antecess. Lipsiens. celebratissimo, jamjam satis osculis
exceptam & amatam vidisse. Ergò, quod aliis qui-
dem fœminis haud inconsuetum esse, multoties audivi,
de facili meæ, post tantum & undiquaque amabilissimum
Virum, prorsus imperitæ, à quā nihil jucundi, nihil ele-
gantis exspectari poterat, tenuitatis admissione mihi du-
bitanti, violenta invitæ ereptio admodum periculosa vi-
debatur. Repulsam itaque facile non sine contemptu

ferendam , actionemvē injuriarum evitare satiūs ratus
planē destiti. Aliud proinde inquirenti argumentum in-
mentem demūm veniebat præsens de FRATERNITA-
TE COMPOTATORIA , ut rarum, nec forsū inutile,
ita vel solō nomine jucundum & plausibile. Necq; enim
haētenus, quod quidem novi, sub cuiusquam incude su-
davit. Neq; tamen, spero, quisquam me commenti aut no-
vitatis arguerit, in quō certè suam quotidiani usūs & Ju-
risprudentiæ nostræ sortis, quæ nulli ultrā id, quod semel
constitutum est, ingeniosum esse concedit, proderet igno-
rantiam haud laudandam. Sanè antiquissima, quò longiūs
à cæteris absunt, quoq; tristiori ingenio est censor aut vi-
tuperator, eò frequentiū habitum speciemque novitatis
mentiuntur. Saltem suavitas non displicebit. Non enim fa-
cile omnibus integrum erit, austерum semper Catonem
imitari. Quare nec jocosa alicubi inspersa anxiè deprecor.
Methodō, pro ratione ingenii mei, usus sum simplici ac
plana, forte non omnibus æquè probandā. Solatio erunt
aliorum Magnorum exempla, nullā existente Lege, quæ
uniuersujsque tractationem prælcribat. Cæterum, uti in
nomine Domini Nostri JESU Christi ad omnia consilia
omnesque actus si ex votō cedere velis, progrediendum,

*l.z.pr. C.de ofic. Pref. Præt. Afr. c. cum Paulus. I. qu. x. ita in
eodem Exercituum præsens ordior*

FELICITER !

THES.

THES. I.

Acturus itaque de Fraternitate compotatoriâ parum soli- etymologias. ctitus ero de incunabulis vocabulorum. Res enim est, si non otiosa prorsus quaestio & proletaria, judiciò Dn. Eckole, ad ff. tit. de A.R. D. §. 1. & Nazit, in Dissertat. de Consc. Advoc. cap. 1. pr. Criticorum tamen & Grammaticorum pulpit, quam JCtorum cathedris dignior. *Magn. Dn. D. Carpz.* Fautor & Praeceptor meus in alma Lipsiensi nunquam satis colendiss. in Dissert. de Jur. Brazand. cap. 1. §. 1. in fin. Nam circa explicationem Vocabulorum harere nihil fer' aliud est, quam circa corticem versari & nucleus non velle. *Naz. d.l. Conf. nitidiss. Zevicot. obseruat. in Flor. proœm. n. 3. & Oldenburg. Itin. German. Polit. p. m. 34. seq.* Adeat tamen, si quis magnâ horum voluntate capiatur, aliterve, quasi neglectis temerariò ausu methodi ubique receptæ regulis, dissertationem prorsus vitiare existimet, quemadmodum exinde quandam satis elegantem improbatam fuisse memini, *Lexicographos*, à quibus hæc sufficienter explanaata, quæ neque prolixâ, neque compendiosâ serie nunc exscribere libet. *Add. Did. de Testam. cap. 14. n. 12. vers. hic verò illud refe rente Dn. Dietheyr in addit. Befold. Thes. Præf. voc. Geschwisterrichter imprimis verò JCrisimus Dn. Lauterbach de singul. Fratrum Jur. p. 1. §. 2. ubi diversam hinc inde propositam Etymologiam Fratrum solidius evolvit.*

II. Impræsentiarum notâsse sufficiat, multiplicem Fraternitatis Homony- esse acceptiōnem & differentiam. Estenim alia *Naturalis*, qualis est fratum sanguine junctorum, etiam si alterutrum tantum parentem habeant communem, per l. 10. §. 13. ff. de grad. & affin. ubi JCtus Paulus ita responder: *Frater quoq; per utrumq; parentem accipitur, i.e. aut per matrem tantum. aut per patrem, aut per utrumque, i.e. ex utroque parente eodem.* Sed hic numerum non auget, quod nihil differt hic ab eo, qui eundem patrem habet tantum &c. Conf. §. 1. J. delegit. Agnat. success. §. 2. J. de gradib. cognat. *Mascard. de Probar. conclus. 813. n. 9. Menoch. consil. 187. n. 2. alia Legitima, quæ vel magis propria est, ut (1.) Adoptivorum,*

five per adoptionem à patre factam cæteris liberis juctorum. l. 23.
ff. de adopt. (2.) *Patruelium*, qui ex duobus fratribus procreati
sunt, & cum additamento fratres patruelis vocantur, §. 1. J. de
legit. agn. success. §. 4. J. de gradib. cogn. l. 1. §. 6. l. fin. §. 15. ff.
degrad. & affin. l. 4. C. qui testam. fac. poss. l. 8. C. Si quis alt.
C. Vid. Dn. Lauterbach cit. tract. p. 1. §. 10.m. 4. (3.) *Conjugis* &
alterius conjugis fratum aut sororum, & ulterius illorum, inter
quos in secundo & tertio genere affinitatis similis subest respectus
cap. 8. X. de consang. & affin. (4.) *Baptizati* & liberorum bapti-
zantis, confirmantis ac Patrinorum, quæ spiritualis vocatur, &
olim matrimonio impedimento erat. l. 26. C. de nupt. c. si quis ex
uno. 3.c.30. q.4. c.1. & ult. de cogn. spirit. in 6to. Vid. Dn. Strauch.
Diss. Justin. II. apb. 10. quod tamen postea Concilio Tridentino
mutatum est. Nec ea fraternitas in nostris Ecclesiis in causis ma-
trimonialibus vel aliis attenditur. Alber. Gentil. de Nupt. l. 5.
cap. ult. & Dn. Carpz. l. 2. Jurispr. Consist. de fin. 74. vel minus
propria; & sit vel religione, omnibusque Christianis intercedit,
l. Cor. 5. v.11. sublata exinde inter eos satis alias durâ servitute, uti
censet Bachov. ad §. 2. J. de his, qui sui vel al. n. 2. vel conven-
tione. tam inter Clericos, eundem ordinem profites, ut Jesuitas,
ceu potentia & divitiis hodiè certè locupletissimos, ita mul-
torum odio laborantes, & fortassis à lapidu non adeò longinquos,
Vid. Oldenburg. Itiner. Germ. Polit. p. m. go. Dominicanos, Be-
neditinos, Crucigeros & tantum non infinitos alios, qui ipsi sa-
pè Ordinis regulas, earumque genuinas interpretationes igno-
rant. Franciscanos enim quinquaginta annos concertasse, de quo
colore, de quâ mensurâ, formaque vestium regula S. Francisci
accipienda sit, refert Dn. Lauterbach d. l. §. 6. num. 12. quam-
Laicos. Si non latent confraternitates Principum, de succeden-
do in extinctæ in masculis familiæ bona iniri & ab Impp. con-
firmari solitæ, ita me in Almâ Lipsiensi docente Dn. Carolo Schär-
schmidio. J. U. Ddô. Fautore ac Preceptor meo longè fidelissi-
mo, in Colleg. Famil. Imper. Illustr. de Famil. Saxon. axom. 10.
Nec minus notæ sunt privatorum Fraternitates aut tacitè inter so-
cios l. 63. pr. ff. profoc. & Collegas, propter bonorum Vid. Hil-
lig. ad Donell. l. 27. c. 9. lit. k. & officii communionem, volunta-
riamvè Collegio licto, quale nullam, nisi Imperatoris vel re-
liquorum Imperii Statuum consensu institutum. l. 3. §. 1. ff. de
colleg.

colleg. & corpor. sui adsoctionem ; aut expresse , inter pocula plurimum à quibusdam contractæ . Vide latè B. Dn. Carpov. de Paet. Confratern. Saxon. Hassiac. cap. 1. pos. 8. Tilemann. Conring. Diss. Inaugur. M. Octobr. 1674. Jen. habit. de Jur. fratr. cap. 1. tb. 6. seqq. Quarum postrema nostri jam est instituti.

III. Vocatur alias hæc nostra Fraternitas conventionalis & Synonyma adscititia, ut eam ineuentes Fratres adscititi atque conventionales exinde meruerint dici. Dn. Struv. S. I. C. exerc. 10. tb. 11. n. 4. atque Dn. Lauterbach de sing. fratr. Jur. p. 1. §. 6. n. 4. Verum enim verò cum appellatio illa latius pateat, & non tam nostram ambitu suo, quam alias etiam, tum illustrium tum privatarum personarum modo relatas, inter se tamen plurimis modis, & toto fere celo, ut ita loquar, differentes fraternitates comprehendarunt, ea sequestrata, specialiorem Fraternitatis compotatoria, tanquam à potiori, quemadmodum non tam secundum Philosophos, quam etiam JCTos fieri debet, l. 10. ff. de stat. homin. l. 27. §. 2. ff. de A. R. D. §. 2. vers. Sed quoties, j. de I. N. G. & C. de sumptam adhibui, eamque pertractandam suscepimus; cum hodiè raro contigerit, ut extra compotationum & conviviorum celebrationem illa contrahatur, adeoque parum curetur. Vid. l. 1. §. 1. l. 4. l. 5. D. de LL. Dn. D. Sryck. in Tract. de Jur. sens. Diss. IV. c. 3. n. 69. & Diss. VII. c. 1. n. 12. Conf. Barbos. Locuplet. LIV. n. 14. ax. 1.

IV. Exposita Definitione Fraternitatis compotatoria No- Definitioneminali, ad Descriptionem progrerior, quæ est, quod Fraternitas compotatoria sit pactum mutuo consensu inter compotationem intium de amicitia Fratrum instar inter se invicem colenda.

V. Generis locum in descriptione occupavit Pactum; cum sit Ejusd. explic. nonnullorum de fraternitate conventio, destitutuarque nomine catio, & causa. l. 1. §. 2. junct. l. 7. pr. §. 1. & 2. ff. de paet. Vid. Dn. Struv. S. I. C. ex. 6. tb. 6. & 9. Differentia defumitur tum à Causa Efficien- te Propinquâ, cum qua coincidit Forma essentialia, constituit in mutuo consensu inter compotationem declaratio; tum à Subjecto, qui sunt ipsi pacientes; tum à Fine & Effectu, qui est amicitia, & ad eam Fratrum instar inter se colendam obligatio. Ad Formam Accidentalem pertinet, quod plerumque poculo adhibito celebretur, de quibus singulis infra latius agemus.

VI. Hactenus *Definitio*: sequitur *Divisio*, quæ intuitu eau-
tarum variis modis institui potest. Sic enim Fraternitas compota-
toria (1.) ratione *Causa Efficientis Propinqua & Forma Essentialis*
est vel *Expressa*, vel *Tacita*, (2.) ratione *Accidentalis* verò vel
Absoluta, vel *Conditionata*, (3.) ratione *Subjecti* est alia *Illustris*,
alia *Vulgaris*, (4.) ratione *Finis* alia *Vera*, alia *Simulata* sive *Fi-
cta*, ad circumveniendum fortè alterum adhibita, qua distinctiones
in sequentibus latius illustrabuntur.

Origo.

VII. Evolvenda nunc venit *Origo Fraternitatis compotato-
ria*. Et sane diffidendum non est, de initio ejus quicquam certi
afferri non posse, nec unquam, opinor, facile afferetur: in quo
eandem cum multis aliis sortem experitur, quorum quidem exi-
stentia, non tamen principium certum habetur. Saltem quæ-
dam ex magnis & illustribus, si ea parvis & vulgaribus intermis-
scere & componere licet, exempli loco adduxisse sufficiat. Quis
tempus coepitarum inter Principes Confraternitatum statuet? vid.
Job. Casp. Gutrich. Dissert. de Confratern. th. 2. Quis Serenis-
simorum Electorum Originem determinabit? licet ejus ad tem-
pora magni post Friderici II. Imp. obitum interregni relatio præ-
cateris verò sit simillima, uti me docuit supra laudans *Dn. Schar-
schmid. in Colleg. ad Sykem. Jur. Publ. ab ipso edit.* & ante eum
*Pl. Reverend & Nobiliss. Dn. L. Menken. P. P. in Alma Lips. Ce-
leberr. Fautor. ac Praecept. meus ubique astutiss. in Colleg. ad
Excell. Dn. Thomas. Tabb. Jur. Publ. vid. Ejusad. Diff. de Origin.
Elef. circa fin.* Quod utrumque tamea non sine maximo Impe-
ciū nostri splendore & singulari utilitate, circa dubium, hodie
existit. Pariter de Origine Fraternitatis compotoriarum incerti,
de re verò certi sumus. In antiquiora tamen tempora collocan-
da omnino erit; cùm, quod cum judicio facta ad amorem frater-
num non parum prosit, eo eandem nomine à majoribus nostris
diligentissimè observatam fuisse, jam ante multa secula me-
morie tradiderit *Tacitus*, referente *Webner. in Observ. Pract.
zoc. geschworne Brüder.* Et si conjecturis in hac obscuritate
locus est, fortè aliquando nonnulli peregrinantium aut alii in
periculo quoddam communī constituti ad amicitiam & auxilia
haud aliter, ac si fratres essent iisdem parentibus geniti, inpos-
terum mutuò sibi invicem, sine omni exceptione locorum & genti-
um, ferenda, exhausto in maiorem fidem proculo obligarunt, post-
eaque

eaque eandem arctissimam factam, exantlatis itineris & discrimi-
nis laboribus, reduces nunquam non ad extremum usque vitæ spi-
ritum sanctè coluerunt, amabili Fratrum nomine sece appellan-
tes. *Vid. eleg. l. cum allegat. q. C. de castr. pec. milis.* Quare,
uti dignum omnino erat, laudem promeriti alios etiam æmu-
lationis studiò accenderunt, qui veram & infucatam cum aliis a-
amicitiam contracturi, quasi in testimonium & sequelam antique
majorum fidei Fraternitatem iis offerebant, dilectionemque a-
deò mutuam confirmabant. Hos secuti sunt alii, donec à parvis
hoc modo initia orta, tractu temporis aucta, per frequentiam
tandem usus rectè invaluerit Fraternitas Compotatoria, quæ ad
alias postmodum Nationes graftata, non tam Helvetiis & Saxon-
ibus, de quibus testatur *Webner. in Observ. Praet. voc. geschworne Brüder.* quam Gallis etiam, Hispanis, Polonis aliisque, fortassis
omnibus, populis hodienum sacra est; experientiâ, optima rerum
Magistra, annuente. *Vid. Philipp. Camer. Oper. Succisi. Cent. I.
cap. 94. & ex eo Dn. Simon de Jurib. Procul. c. 4.* Quanquam hec
cogitata, si non somnia, pro indubie veris aut ex tripode quasi di-
stis non vendiderim.

IIX. Originem excipit *Justitia*. Nulla enim esset omnis
Fraternitas Compotatoria, si fieret prohibente Lege. *l. 5. C. de LL.*
Non tamen, opinor, eam ullius sanæ mentis negabit. Sui enim na-
tura Fraternitas Compotatoria peccatum non implicat; Ergo est
licita. Maximè, cum sit medium amicitiæ, quæ humanæ naturæ
quam maxime conveniens, & ad cuius culturam, quantum pos-
sibile est, omnes tenentur, adeoque ad eam obtainendam & conser-
vandam ducentia permissa habemus omnia. *Vid. Grot. de J.B. &
P. L. 2. c. 5. §. 5. insin. Alber. Gentil. de Jur. Bell. L. 3 c. 18. Dn. Simon in Diffusat. de Jurib. Pocul. c. 4.* Præterea Fraternam hinc
inde sacra pagina inculcant affectionem, quam cum per pactum
Fraternitatis non tam explicamus, quam magis firmemus, ideo
non peccamus. *Vid. Webner. in Observ. Praet. voc. Geschworne Brüder.* Quid? quod alicui non planè improbabiliter videri pos-
sit, quandam, utut non Compotatoriam Davidi cum Jonatha-
nie Fraternitatem intercessisse, dum non tantum arctissimam co-
rundem amicitiam, sed & hunc jam jam à Philisteis in prælio mi-
serè extinctum expressè Fratris nomine ab illo appellatum legé-
re licet. *Vid. l. Reg. 18, vers. 1, cum cap. seqq. & Reg. l. vers. 26.*

Justitia

B

Nec

Nec adversatur Jus Canonicum, nulla ejus prohibitione facta, sine
qua ut omnia, ita & hæc permitta censebitur. *Vid. Barbov. Locupl.
Lib. XIV. p. 3. c. 25. ax. 2. & cap. 93. ax. 23.* *Dn. Carpz. p. 1. cap. 16. d.
33. n. 3. p. 3. c. 13. d. 36. n. 2.* De jure Civili au idem statuendum sit,
magis dubitatur, difficilemque inspectionem habet: expressè e-
am Impp. eam improbare videntur in *L. C. de hered. inst.* se-
quentibus verbis: *Nec apud peregrinos Fratrem sibi quisquam per
adoptionem facere poterat;* ex quibus satis clare concludendum
nominem in locum Fratris sibi quem adoptare posse. Et est sans
aliquid. Non tamen hæc lex Fraternitatem nostram infringit.
Curatius enim considerata easum continet, pro more plerarumq;
in Codicem relatarum, *Barbov. ad S. 36. J. de R.D. n. 7.* plane sin-
gularem & à nostra quæstione longè diversum. Nimirum ado-
ptaverant se invicem quo in Fratres. Moritur ex illis alter, te-
stamento facto, in quo non tam filium, quam Fratres etiam ex
sertis partibus hæredes instituerat. Putabat Frater adoptatus, se
inter illos simul ad hæreditatem vocari, occupata propterea aliqua
ejus portione. Opponebat tamen ei se sese mortui filius, quasi per
adoptionem patris sui Frater legitimus factus non esset, adeoque
nec Fratrum institutorum nomine veniret. Quærunt ergo ex
Impp. an adoptione Fratres naturalibus & legitimis pares assimi-
posint, adeò, ut exinde adoptatus testamentò inter Fratres inflati-
tus comprehensus intelligatur? ad quæ restribuot: *Per adop-
tionem talem Fratrem fieri non posse;* cum adoptio naturam imi-
titur, *juxta S. 4. J. adopt. l. 16. l. 34. ff. eod.* cui consentaneum
plane non est, Fratrem à Fratre procreari, cum liberos tantum se-
cundum eam quæramus. *Schneidew. ad S. Licet. 5. J. de adopt. 5.*
Barbov. ad S. 1. J. eod. n. 6. *Dn. Eckolt. ad ff. tit. eod. S. 5.* adeoque
nec adoptatum testamenti verbis intelligi, sed restituendam
potius hæreditatis portionem jam jam occupasam teneri; cum
Fratribus simpliciter institutis, si non expressè de alia testantis
mente constet, consanguinei tantum, qualis hic non erat, licet cer-
to ordine, quo, Germanis existentibus unilaterales excluduntur,
uti notum est Doctorum dogma ex *Novell. 118. c. 3.* vocati intel-
ligantur; cum defunctus se conformare voluisse præsumatur Ju-
ri communī, *l. 57. S. 1. ff. ad SCs. Trebell. Menoch. LW. præsent. 202.
n. 1. & passim.* Secundum quod in successione ab intestato potis-
sima consanguinitatis ratio habetur, *Vid. König. Differt. Inaugur.*

d6

de posteriori. Fratr. Jurib. M. Mart. 1670. Francof. habit. cap. i. n.
19. Et ergo cum Imp. per adoptionem tantum Fratres veros fieri
posse negent, clare patet, nullam esse hujus legis de nostra Fra-
ternitate dispositionem, nec ad eam extendam; cum limitata vo-
luntas ultra terminos limitationis non sit porrigenda. l. 31. ff.
de oper. libert. l. 1. §. 5. ff. de itin. atq. priv. l. fin. C. ne ux. pro mar.
Barb. Locuplet. Lib. X. cap. 20. ax. 2. Alii aliter hanc legem expli-
cant. Vid. Tessaur. Decis. 113. n. 3. Wehner. in Observ. Prakt. voc.
geschworne Brüder. Quin potius illa non tam hoc iure licita,
quam quodammodo ei quoq; cognita videtur, præsertim si l. 63. ff.
pro soc. & maxime. l. 58. §. 1. ff. de hered. inf. ejusq; verba: Qui
Frater non est se fraternalia caritate diligitur, recte cum nomine suo
sub appellatione Fratris heres institutur, attendas, quæ sanè haud
leve ejus indicium subministrat. Vid. Tessaur. Decis. 113. n. 1. Ut
proinde frustra illud simpliciter negaverit Personatus ille Blas.
Multib. in Tr. de Jur. Potand. §. 20. p. m. 33.

IX. Quare non ambigendum, quod quis salva conscientia Fra-
ternitatem nostrum inire possit. Multa quidem sunt, quæ in op-
probrium illius adduci solent: eam scil. indicium esse levitatis, &
vitæ utcunque, nec semper ad officii regulas, anteactæ, &c. Vid.
Dn. Simon. de Jur. Pocul. c. 4. B. Dn. Schupp. in eleg. ut pleraque
ejus sunt lectu omnino digna, Tract. Freund in der Noht p. 126.
Verum cum nobis de justitia Fraternitatis Compotatoriz, que-
stio sit, & an ea licita, aut ineuntium repugnet conscientiaz, pa-
rūm attendimus malevolorum in eam censuras. Quippe quid ju-
stum & licitum, non ex vulgi opinione, sed ex Naturali, ac Divino
morali & Humano jure decidendum, de quibus ex præcedentibus
constare potest. Præterea non rarum est, ut quid per se licitum
sit, & legibus non contrarium, quodque omnes cum securitate
conscientiaz perpetrare possint; effectus tamen nihilominus ali-
quando haut adeo bonos ex alia ratione producat, quamvis iis-
dem prioris veritas non infringatur. Sic nocturnis per plateas
deambulationibus salva quis conscientia uti potest, cum, nisi lege
aut statuto quodam, quale Lipsiaz tam in Academia, quam Curia
certo modo habetur, prohibitz, per se non sint injustæ; & tamen
non aliter ac ceteri actus nocturni suspicione laborant. Vid. Dn.
Joh. Henric. Nachenhöfer. Fautor. & Amici mei certiss. Dissert.
de Jur. Noft. cap. 2. n. 4. atq; Dn. Brunnem. ad l. 6. ff. de his, qui efful.

vel dejez : ubi in Civitatibus ac vicis noctu committate non pro-
priè honestorum hominum, sed furum & expilatorum esse dicit,
pariter Fraternitas Compotatoria licita & conscientiæ conveni-
ens manet, licet sinistri aliquid nonnunquam inducar, de quò so-
lum supra adducta loqvuntur. Vid. Dn. Simon d. Differt. de Jurib.
Procul. cap. 4.

Subject. A-
ctivum.

X. Visa Fraternitatis compotatoriaj justitia, Personæ paci-
fentes sunt considerandæ. Parum enim est jus nostræ, si personæ,
quarum causa constitutum est, ignorentur, §. 12. J. de I. N. G. &
C. 1. 2. ff. de stat. homin. Resultat autem ex præcedentibus quæstio:
An quis salva eam conscientia alteri offerre posse? Quæ sanè, nisi
forte intentionem quod sèpius fieri ex Infra dictis patet, habeat
malam, ubi in conscientia omnino mortaliter peccat, juxta jam
dicta affirmanda erit. Et tanquam generale Axioma tenendum:
Quod Fraternitatem conventionalem adeoque compotatoriæ
inire possint, non adhibita ratione conditionis, sexus, ætatis qua-
litatis & dignitatis, omnes pacisci non prohibiti, quales sunt fa-
cilitatem consentiendi habentes, l. i. §. 2. & 3. ff. de past. Dn.
Strauch. Diff. Justin. XII. apb. 7. Quæ cum ab usu ratione sive in-
tellectus ac voluntatis dependeat; uti loquitur Dn. Struv. S. I. C.
ex 6. tb. 36. nequeunt ob ejus imbecillitatem l. Infans proximi.
§. 9. J. de inutil. stip. l. i. pr. ff. de min. l. i. §. 13. de O. & A. l. 5. ff. de R.
I. Bachov. ad §. 1. J. de Tuel. n. 2. & ad d. §. 9. J. de inut. stip. n. 1.
sine tutoris autoritate, qua tamen & paulò antè, si à forma præ-
scripta non discedatur, & mox post negotium rectè interponitor,
§. 2. J. de aut. tut. ibid. Bachov. Dn. Strauch. Diff. Justin. V. apb. 28.
& ita quoque in Alma Lipsiensi me docuit D. Geuler. Fautor. &
Preceptor nunc desideratiss. in Comp. Inst. publicè dictato, quæst. 155.
Conf. tamen Dn. Carpz. p. 2. c. 15. d. 30. sg. cum conditionem su-
am quodammodo deteriorem faciant, l. 28 ff. de past. Eckolt. ad ff. tit.
tit. de past. §. 7. Dn. Strauch. Diff. Justin. XII. apb. 7. II. Pubertati
proximi. Nec naturaliter tenentur, si obligationem juri Civili ap-
probata accipias, quo effectu bene pro nulla habetur, ne vergat
in dannum eorum, quod alias facilè accidere posset; bene tamen,
obligatione naturali in se, quatenus ex consensu oritur, confide-
rata, cum satis intelligent actum, adeoque fidem datam debeant
servare, Bachov. ad §. 9. J. de inutil. stipul. n. 1. Dn. Eckolt. ad ff. tit.
tit. de autor. & consensutor. §. 2. add. Dn. Struv. S. I. C. ex 6. tb. 39.
nisi

nisi tutore auctore, l. 28. pr. ff. de patr. Quid III. de minoribus
sit habendum, quæritur? Et sane, cum propter quandam judicii
stabilitatem §. ult. J. Qui & ex quib. caus. petitio curatorum arbi-
trio eorum regulariter sit commissa, l. i. §. 4. cum seq. ff. Qui pet. tu-
tor. §. 2. J. de Curator. ibid. Bacov. non obstante l. i. §. 3. ff. de min.
Vid. Dn. Strauch. Diff. Justin. V. apb. 33. sine Curatorum, si quos
habeant, consensu Fraternitatem inire non possunt, efficaciter
obligentur, l. 3. C. de integr. rest. l. 10. pr. ff. de minor. secus tamen
est, si sint absque eis, Dn. Strauch. Diff. Just. V. apb. 34. Quan-
quam, si per eandem læsi fuerint, restitutione in integrum juven-
tur l. 3. C. de in integr. rest. etiamsi postremo die, imò ultima etiam
hora postremi diei anni 25. contracta sit l. 3. §. 3. ff. de minor. Bacov.
ad pr. J. de Curat. Dn. Eckoli. ad tit. ff. de minor. §. 3. nisi veniam
ætatis à Principe imperaverint, l. i. C. de his qui ven. etat. impot.
Tandem omnibus his enarratis personis succurritur per restitutio-
nem in integrum, si per hanc Fraternitatem fuerint laeti, licet vel
maximè tutorum auctoritas, curatorisvè intervenerit consensus,
l. 2. & i. C. si tut. vel curat. interv. Dn. Carpz. p. 2. c. ii. d. 34. n. 2.
& L. VI. Resp. n. 8. n. 2. nisi juramento eam confirmaverint. l. i. &
autb. Sacra menta. C. si advers. vendit. arg. cap. 28. X. de jurejur.
Dn. Carpz. p. 2. c. ii. d. 50. Dn. Struv. ex 8. Ihes. 54. quod tamen
de infantia proximo capiendum non est, cum propter nimiam in-
tellectus imbecillitatem ne jurare quidem possit Dn. Struv. S.I.C.
ex 17. tb. 15. Conf. Grot. l. 2. c. ii. §. 5. n. 1. aut maiores facti ra-
tam habuerint, r. t. C. si maj. fact. rat. hab. sive exprelse, sive tacite
Dn. Strauch. Diff. Justin. XXVII. apb. 20. aliquo actu subseqvuto
qui patientiam & observantiam illius ostendit, l. 5. l. 24. ff. rem. rat.
hab. Menoch. L. 2. pres. 33. n. 30. Quæ tamen ratihabitio non præ-
sumitur. Menoch. L. 2. pres. 39. n. 1. quare eam alleganti probatio
incumbit. §. 4. J. de legat. l. 2. l. 5. l. 21. ff. de probat. l. i. C. ecd. Bar-
bos. Locapl. L. XXI. cap. 4. ax. 4. pr. Conf. Dn. Struv. S.I.C. ex 8. tb.
52. Et sane liberum est, si velint minoribus, postquam ad majo-
rennitatem pervenerint, Fraternitas ab initio vitiosas non tan-
tum inter se in parili minorenitate constitutos, sed & cum aliis
majoribus contractas per ratihabitionem convalidare, l. 6. §. §. 1. ff.
de R.N. 95. §. 2. vers. aliquid ff. de solut. l. 42. de usur. adeò ut
posteriores ad eartum observationem etiam inviti teneantur, cum
ipsis à tempore facta statim Fraternitatis fuerint obligati, pr. J.

de autor, ut ibid, Bachov. l.7. §.1. ff. de rescind. vendit. l.15. §. ante-
pen. de act. eme. junct. l.19 ff. de R. I. Hahn & Wofenb. tie. de pat. n. 5. Dn. Straub. Diff. Jusfa. V. aph. 29. non ob. l.29. ff. de R. I. c. non firmatur 18. de R. I. in 6to. Vid. Bronchorst. ad d. l.29. Barb. Læ-
cuplet. Lib. XIX. cap. 30. ax. 1. Nec hodiè quicquam est frequen-
tius, quam ut Fraternitates ejusmodi, praesertim à commilito-
nibus in scholis, opiscibusque in eâdem officina laborantibus a-
llisvè tum adhuc minoribus conventæ, si non expressè, tacitè ta-
men in majori ætate confirmantur.

XI. Multò minus Fraternitatem Conventionalem sicut Com-
potatòriam pacisci possunt ob defectum rationis ac voluntatis
naturalis. Infantes seu septennio minores. l. 18. pr. C. de jur.
de liber. l.1. §.2. ff. de admin. tutor. §.9. J. de inut. stipul. l.32. §. 2.
de acquir. posse. l. 32. in fin. C. de inoffic. testam. vocabulo sensus
pro usu rationis seu judicio accepto, uti rectè explicat Dn. Stryk.
Tr. de Jur. sens. proem. n. 15. ne quidem cum tutoris autoritate §.
9. Inst. de inut. stipul. cum hujus interpositione non possit supple-
ri eorum intellectus, qui plane est nullus. dd. II. Dn. Eckoli. ad tie.
ff. de autor. tutor. §.1. nec quenquam sibi obligant, nec ullo modo
obligantur. Hahn. ad Wesenb. de pat. n.5. Dn. Eckoli. ad tit. ff. de
O. & A. §.20.n.1. Dn. Struv. ex 6. th. 30. II. Mente capti, tam in
specie ita disti §.3. & 4. de curat. qui citrè rabiem tranquil-
la quadam mentis alienatione laborant Bachov. ad d. §.4. J. de
curat. n.4.l.2. de inoffic. testam. quām furiosi. §.8. J. de inut. stipul. l.5.l.40. ff. de R. I. l.22. §.2. solut. matrim. l.8. §.2. ff. de opt. le-
gat. l.12. §. 2. ff. de judic. quales ab initio non prælumuntur, arg.
l.6. ff. de curat. fur. cum quælibet res in naturali statu esse præsum-
matur, qui est cum ratione genitum esse, Menoch. L.F. præf. 45.n.
19. Quare mentis alienationem tanquam accidens allegantи probatio incumbit, l.5.C. de codicil. Barbo. Locuplet. L.12. c. 3. ax. 1.
in fin. & ax. 3. Dn. Carpzov. L. VI. Resp. 112. n.7. Nec Fraternita-
tes ab ipsis celebratae à curatore rectè confirmatur, Dn. Struv. ex
6. th. 37. Dilucida vero habentes intervalla tempore intermissionis
rectè eas paciscuntur, l. 6. C. de curat. furiosi. Fraternitates
quoq; ante furorum factas superveniens dementia non infringit,
l.20. ff. de injust. rupt. irr. test. furiosis similes sunt summā ac alic-
nationem mentis inducente ebrietate obruti, arg. c. 14. X. de vir. &
bonest. cler. c. san. 7.c. 15. q. I. Dn. Lauterbach. in tr. P. and. synopt. §. 1.
th. 7.

tb.7. Quare nec ipsi Fraternitatem recte initie possunt Dn. Eckolt.
ad ff. tit. de pac*t*. §. 7. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XII. ap*b*. 7. Dn.
Carpz. p. 1. c. 25. d. 36. ubi n. 6. seq. de probatione ebrietatis quoque
agit; Nec ad initia observantiam in conscientia tenentur. Vid.
Blas. Multib*s*. de Jur. pot*and*. §. 21. p. 34.

VII. Ob Moralem voluntatis defectum nequeunt Prodigi, qui
bus decreto Magistratus l. 3. l. 6. l. 16. de curat. furios. §. 2. f.
quib. non est perm. fac. test. Bachov. ad §. 3. J. de Curator. v. 3. Dn.
Carpz. p. 2. c. 15. d. 37. & 3. c. 6. d. 10. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de
curat. furios. §. 3. Dn. Strauch. Dissert. Justin. V. ap*b*. 33. bonis est
interdictum, l. 28. §. 1. ff. de pac*t*. l. 40. ff. de R. I. Dn. Eckolt. ad ff.
tit. de pac*t*. §. 7. sine curatorum consensu, ut efficaciter obligen-
tur l. 6. ff. de V. O. si damno ipsorum Fraternitates cedant, dd. II. Quid
si juramento confirmaverint? Vid. Dn. Strauch. Dissert. Justin. V.
ap*b*. 34. secus ergo est, ut firmae sint Fraternitates ab his celebratae,
si ipsi sint utiles, conditionemq*e*; eorum faciant meliorem; cum ea
qua*e* ex re i*p*orum sint, prodigi facere non prohibeantur, tan-
quam cessante, in metuenda patrimonii perditione fundata, l. 1. ff.
de curat. furios. interdictionis causa, quare & effectus cessare de-
bet, arg. l. 6. §. 2. ff. de Jur. Patron. l. 6. C. de LL. Dn. Carpzov. p. 3.
c. 6. d. 11. aut ad ianos mores redierint, l. 1. pr. ff. de Curat. furios.
de quo tamen cognoscere & decernere debet Magistratus. Bachov.
ad §. 3. f. de Curat. n. 3. Dn. Struv. ex 31. thes. 92. n. 3. Dn. Bruno.
nem. ad l. 1. ff. de Curat. fur. & al. extr. min. n. 3. & C. ubi recipi-
scentiam notoriamente excipit. Illud quoque certum est, prodigalitate
eamque secta interdictione honorum, Fraternitates ante eam fa-
ctas non infringi l. 20. ff. de injus*t*. rupt. irrit. test. junct. l. 30. ff.
de R. I. Sed dixerit aliquis, annen supervacanea est haec de po-
testate harum personarum in Fraternitatibus Comporatoris in-
eundis inquisitio, frustraneaque pro*f*usus ejus negatio, cum toto
ferè die contrarium doceatur, qua ratione, licet non omnes; mul-
ta tamen, si non plurimæ ex iis sine tutorum aut curatorum
consensu, præsertim cum ejus ad quartu*s* adhibito non tam diffi-
cilius quam rædiosa esset, felicissime, nec quoquam contradicente,
pro arbitrio Fraternitates celebrare consueverint. Et sanè id fie-
ri non negatim. Idem mihi cum alijs observe*t* licuit. Sed ma-
le à factis ad jus infertur. cap. ex literis 3. de fid. instrum. Non quid
sit, sed quid fieri debet, spectandum est, l. 13. G. de sentent. & in*ter*.

Non

Non enim omnia, quæ sunt, rectè sunt. Quot sallorum familiæ sunt mutui sumtiones? Quot mulierum occurrunt fidejussiones? SCtis tamen & Macedonianò & Vellejanò improbatæ, denegatò eis omni effectu. Tacebo alia. Ergò cum Nos non de factò, sed de jure, an nimisrum rectè sunt, sintque ad effectum juris obligatoriae? queramus, nihil eorum allatio contra nostra asserta luf- fragabitur.

XIII. Benè tamen Fraternitatem Comptotoriam inire pos- sunt nostri temporis Servi. Antiqua enim illa servitute inter Chri- stianos abolita, qua captivi cum aliis non permutari, lytro certò ab hostibus redimuntur, Schulz. synops. J. de jur. person. lit. a. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de I. & I. §. 25. omnes hodie homines sunt liberi, qui æquè ac alii omnia pacificendi, contrahendi &c. jura habent, arg. l. 32. l. 209. ff. de R. I. Idem sentimus de hominibus propriis & rusticis in Germaniâ. Vid. Schulz. synops. J. de Inutil. stipul. lit. a. Dn. Struv. Jpr. Roman. German. L. i. tit. IV. apb. 3. seq. De servis Juri nostro Civili cognitis, an Fraternitatem inire potuerint? adhuc quæsti possit. Ut ut autem antiqua penitus ignoranda non sint. §. 1. J. de Testam. Ordin. magis tamen utilia, & quæ in ipsis rerum obtinent argumentis accipienda, juxta voluntatem Imp. Justiniani §. 3. proem. de confir. Inßit. add. Bachov. add. §. 1. J. de Testam. ordin Barbof. Locuplet. L. i. c. 49. ax. 1. Quare de iis, tanquam non amplius obtinentibus, non magnopere laborandum putavi. Fru- etuoſius de Filis familiæ est quæſtio, quæ omnino affirmando, si Fraternitas ab iis cum extraneo contrahatur. l. 19. §. 1. l. 21. §. 4. l. 28. §. 2. de patr. quod ex omni causa obligantur. l. 57. ff. de judic. 39. ff. de N. & A. Removentur ergò pater, quod tamen in suavissi- ma patria aliquando inter quos Epicuri de grege porcos, liceat Poëtæ verbis uti, factum memini: & Fratres naturales & legitimi, etiam post mortem patris, cum quibus Fraternitatem inire non possunt, tūm quod inter patrem & filium conventio efficax regulariter iniri non posit. l. 7. ff. de O. & A. l. 4. l. 11. ff. de judic. l. 2. ff. de contr. emt. l. 6. C. de bon. que liber. l. unic. C. de caſtr. pecul. tūm, quod jam amore & amicitia, per Fraternitatem alias concili- anda hæ persona omnes sibi invicem arctissima jungantur. §. fin. J. de noxal. art. l. 8. §. 3. ff. quod met. cauf. l. 7. C. de curator. furios. l. 77. §. 20. de legat. 2. l. 41. §. 4. & 6. de fideic. lib. Accedit, quod equalitate quadam per Fraternitatem inducta, facile patris minu-

polite

posset autoritas, quam tamen filius semper revereri cas. i. dflint. 38. arg. l. 2. ff. de J. & J. honestamque ac sanctam habere debet, l. 1. l. 2 l. 9. & l. 10. ff. de obseq. præst. Possunt præterea Fraternitatem Compotatoriam celebrare *Femina*, cùm pro lubitu contrahere l. 12. C. de pignor. resque suas libere alienare, l. 6. C. de revoc. donat. adeoque consentire queant; sine curatorum consensu de Jure Civili, dd. ll. quanquam de Saxonico aliud dicendum videatur, per Novell. const. August. 15. p. 2. nisi eis fuerit utilis Dr. Carpz. add. c. 15. def. 17. Utroque ergo sexu Fraternitates inire valente, de *Hermaphroditis* minus dubitandum erit, non attento, an magis in sexum feminem, an masculinum inclinent, secundum quem alias astimantur, per l. 10. ff. de stat. homin. inque dubio pro masculis habentur. Dn. Eckoli. ad ff. tit. de stat. hom. §. 2. Seqvuntur *Sensi*, qui cum prædicti sint facultate consentiendi arg. l. 16. C. de donat. l. 3. C. qui testam. fac. poss. nec à potestate Fraternitatis Compotatoria celebrandæ removendi erunt, nisi senectus rationis usum simul sustulerit. Eodem numero censendi sunt *Cæci*, arg. l. 9. ff. de adopt. Dn. Stryck. Tract. de Jur. sens. Dissert. II. c. 3. n. 20. Et muri & surdi, l. 4. §. 1. ff. de patl. l. 48. de O. & A. vive nati sive facti l. 1. ff. de Edil. Edict. §. 5. I. quib. non est perm. fact. testam. ut Fraternitatis pactum celebrare queant; modo intellectu & voluntate instructi, de eo, per sentium visus aut auditus, signis, literis aut verbis, secundum conditionem eorum adhibitis, edocti sui quoque animi sententiam per literas vel signa, quorum expositione cognati ipsorum quandoque adhibendi, qui eorum notitiam habeant. Dn. Stryck. Tr. de Jur. sens. Dissert. IV. c. 3. n. 16. exprimere valeant, l. 43. pr. ff. de procur. l. 52. §. pen. & ult. ff. de O. & A. l. 65. §. 3. ff. ad SCt. Trebed. l. 124 ff. de R. l. Dn. Stryck. d. l. n. 12. Dn. Stryck. ex. 6. tb. 36. Dn. Strauch. Diff. Justin. XII. apb. 7. add. latè Matth. Cuno de patl. L. i. c. 13. Tandem Nobiles & Ignobiles, Clerici & Laici, Doctores & Studiosi, aliquæ non prohibiti ad celebrandum Fraternitatis pactum admittuntur.

XIV. Vidimus hactenus *personas*, quæ Fraternitatis Compotoriarum pactum inire vel non inire possint; nunc methodi ratio, Passivum. Cum quibus id licet celebretur, illarum considerationem postulat. Et ferè dicendum, Fraternitatem licitam esse cum omnibus iis cum quibus Juris Gentium est communio. Dn. Strauch. Diff. Justin. XII. apb. 8. Non ergo discrimen Religionis, sive receptæ in Imperio nostro,

nostro, sive rejectæ, hic admittendum. Quare Protestantes cum
Pontificiis, hosque rursus cum illis salva conscientia Fraternitatem
Compotatoriam pangere posse extra dubium est. Valida ergo
fuit, quam ex erudito, qualia ipsius sunt, VIRI MAGNIFICI, AD-
MODUM REVER. ET EXCELLENTISS. DN. D. JOHANNIS
SALIBERTI, Patroni, Fauroris & Hospitis submisse Colendissimi,
inter coenandum aliquando habitu discursu accepi, illa in Acade-
mia Helmstadiensi inter Abbatem & Nobilem quendam contra-
cta. Pariter eadem cum Judæis & Hereticis, etiam Tarij, licet
initur Jure tam Civili, l.8. l.9. C. de Jude. & calico. Dn. Strauch.
Dissert. Justin. XII. aph. 8. add. Dn. Carpzov. p.3. c.13. d.36. quam
Naturali. Vid. Grot. L.2. de J.B. & P.c.15. S. 8. seq. ibid. Dn. Si-
mon & Ostian. observ. ad i.b. 10. nisi, quales multos reperias, scrupu-
lum sibi quis in conscientia faciat, dubitante enim conscientia
nihil in quounque rerum genere & faciendum, secundum Ra-
man. 14. v. 23. 1. Cor. 8. v. 7. aut conditiones religionem pulsantes
in se contineat. Dd. alleg. in Grot. d.l. Excipe tamen Manicheos, l.
4. pr. § 2. & 3. C. de heret. & Manich. Quanquam, re extra leges
Civiles, conscientiam omnino stringentes, penitus considerata, Fra-
ternitas cum his contracta Juri Naturæ non contrarietur. Et pro-
fusus exclude Atheos practicè tales, Vid. Naz. de Consc. Advoc. c. 1. n.
67. add. Pufendorff. de J.N. & G.L. 3. c. 4. n. 4. quia non Deo, mul-
tò minus ergo hominibus fidem servant. Pietate autem adversus
Deum sublata, fides & socialis ille amor tollitur. Hinc eos utiq;
Jus Naturæ abhorre, dicit Excellent. Dn. Ziegler. Lumen illud
ectorum Wittbergens. innov. ad Grot. L.2. de J.B. & P. c.15. §.8.
Quamvis verò cum Hereticis, Judæis, Turcis aliquis infidelibus
secundum hactenus dicta licetè contrahi possit; Tutius tamen est
ab ejusmodi Fraternitate abstinere. Præterquam enim, quod cor-
rumpendæ veræ fidei c. sepè malorum, c. nullus, c. 28. qu. 1. toti-
usque adeò animæ salutis periculum non leve subsit, haud uno ad-
eundem scopulum hac via colliso, facile infirmorum animos of-
fendere posses, ipsis si non cum adversariis prorsus colludere eo-
rumque idolatriam approbare, de veritate tamen tuæ religi-
onis dubitare visus. Quinimo nemini de offendiculo alterius
certo salva est Fraternitatis cum alienis à religione nostra ce-
lebratio; cum res per se hecce intermitte debeat, si sine scandalo
usurpari nequeant, 1. Corinth. 8. vers. 12. seq. Vid. Baldwin. L.2.
Cas. Conscient. c.6. cas. 6. & 9. De Ostian. ad Grot. de J.B. & P.L. 2.

6. 152

c. 15. tb. 10. obser. unic. Præterea inita vix ac nè vix quidem vero
candore nitetur, adeoque nunquam ei credendum. Una e-
niam religio homines reddit in vicem amantes. Vid. Oldenburg. Iuri-
ver. Germ. Polit. p. m. 174. Et notæ sunt periculose quorundam ex
iis doctrinæ, quibus, contra legem naturæ cuivis hominum à Deo
inditam, fidem hæreticis non servandam: Quinimò omnes reli-
gioni ipsorum non addiclos ferri & igne iustè tollendus esse do-
cent & dicunt. Unde facile ad consilium in tui pernicietia non tam
capiendum, quam perpetrandum adduci possent.

XV. Nec refert, *Aequales conditio & dignitate sibi sint paci-
scientes, an Inaequales*. Vid. l. unic. §. 10. C. de latin. libert. coll. Licit
ergò est superiorum cum inferioribus Fraternitas. Et recte Pri-
nceps cum subdito eam init, l. 15. ff. de publican. Nimirum maxi-
ma Principibus est affectuum vehementia, qua, licet defixiorema
cultum & admirationem populo injuncturi ei quandoque subdu-
cere, neq; cuivis nimis vulgare debeant majore ex longinquò ma-
jestati reverentia accedente, continuò contra conspicuū magnos
viros ipsa satietas minos verendos faciente; Vid. Marselaer de
Legat. l. 1. Dissert. 19. non raro tamen hominem etiam prima mo-
dō vice visum subitaneo motu clarissime mirifica prossus gratia
signis profecti, Fraternitate quoque Compotatoria sibi jungunt,
ne semihorula quidem spatium viciunt, nisi perpetuò illius con-
versationis usu fruantur. Vid. B. Dn. Schupp. in Regenstein Spiegel
c. 4. p. m. 41. At fortuna talismodi ministri tandem est deterior,
quanto periculosis. Facile enim prodita animi intemperantia
ulteriore, prater ludibrium, cui se exponit, honoris & promo-
tionis gradum impedit. Et, pro more rerum humanarum, quo for-
tuito ceptæ fortuito quoque solent, finiri, plerunque Principes
brevi satiati, favore in odium converso, ejusmodi Ministri, præser-
tim ingenio ejus non recte estimato, in usurpanda gratia pau-
lo liberioris, ne dicam importunioris, amicitiam si non prossus
deponunt, novam tamen ei superinducunt, prioris non tam con-
temtu, quam certissima ruina insequente. Elegant. de hoc egit
Dn. Scharfmeidan Colleg. Privat de Stat. Curios. c. 5. ax. 2. seqq.
Caveat ergo sibi quisque inferiorum à Fraternitate cum Principi-
bus in eunda; aut ad eam tandem commotus ne illi nimium con-
fusus quicquam intumescere discat. Quinimò quo magis se efferi
intelligat, eo plus humilitatis & reverentiae exhibeat. Sic

enim constantior Principum erga illum erit favor, fortunaque se-
cūrior. Vid. Gvazz. de civil. convers. Diff. IV. p. 3. quæst. 5. Idem
de Persona in dignitate Consulari forte Praetoria aut Senatoria
aliavē publica constituta & civibus subditisque est dicendum.
Nec obstant l. 33. ff. de R.C.l. 3. C. sicut petat l. 46 ff. de contrab.
ent. l. unic. C. de contrabb. judic. similesqve, qvibus Officialibus
durante suā administratione cum subditis contrahere & negotiori
prohibitum erat; utpote quæs in nostris Magistratibus. & Officiali-
bus non amplius observari & moribus hodiernis antiquitas esse
testatur. Dn. Eckolt. adff. tit. de R.C.S. in fin. & tit. de contraben.
emt. §. 3. allegato idem testante Mijer. in C. J. A. de contrab. emt.
ib. II. add. Matth. Cunon. de past. Lib. I. c. 25. n. 5. Dn. Strauc b.
Diff. Justin. XIII. apb. 3. in fin. atque Dn. Brunnem. ad d. l. 33. de
reb. cred. num. ulti. Nec est dubium, qvnt Domini cum Vasal-
lis. arg. 2. F. 3. S. 1. in fin. Nobiles cum Studiosis. Vid. Blas. Mul-
tibib. de Jur. potand. §. 23. Advocati cum Clientibus l. 6. § fin.
l. 7. ff. mand. l. 5. C. de postul. l. 15. C. de procurat. præfertim si palam
& bona fide fiant; Matth. Cuno. de past. L. I. c. 25. n. 4. Studio-
cum Doctoribus & Magistris, imo & Scholaribus, Vid. in Multib.
dtract. §. 22. Fraternitates celebrare queant. Nec est illicita in-
ter Studiosos & Mercatores, nec dissuadenda, cùm multa sapientia
Studioſis tum in literis alio mittendis, tum materiā vestimento-
rum emendā afferre soleat comoda, mercatoribus non pro levi
gloriā sibi eam ducentibus. Certè novi quendam, qui ejus utili-
tatem reāpsè multoties expertus est. add. Blas. Multib. d. trax.
§. 24. Alia quæſtio est, an Pastores atque Ministri Ecclesiæ cum
rusticis eam pangere possint? Et sanè, re per se spectatā, minime
prohibentur, nec peccant? Quanquam tutius agant, si ab eā ab-
ſineant, cum facile aliis simplicibus & imperitis per eandem noce-
re possint, quod ipsis omnino est cavendum.

XVI. Operæ quoque pretium est in vestigare; An Præceptores
Scholarum cum tibicinibus & discipulis; nec non Domini cum fa-
mulis. Fraternitatem rectè ineant Compotatoriam? Non enim
adeò diu est, ubi ea contigerunt. Ac licet, si sit extra aliorum of-
fendiculum, quod tamen præcipue circa discipulos vix fieri exifi-
maverim, non peccent; tutiorem tamen judicarem negativam
sententiam, adeoque ejus abstinentium potius suaderem. Ut enim
ræcam, haud levem sapientia inter inæquales Fraternitatis vinculi
infra-

infirmitatem esse , amicorum , si Tacito de Vitellio loquenti fidet
est, L. 3. H. n. 88. quanto clarior sit, minus fidet : ab humanitate
quidem favor , à gravitate cultus , à nimia familiaritate non
tam apud inferiores ipso, quam alios etiam contemtus nascitur,
l. 19. pr. ff. de offic. Presid. Viles enim, qui nimium civiles. Tanta
Ipsis inferioribus exinde accedente audacia, ut & in conspectu alio-
rum Virorum Dominis inter loqui, ne dicam contradicere , Præ-
ceptorumque iusta vilipendere non erubescant. Quod an ad au-
gendum autoritatem faciat, judicent alii. Et præstat Virum sedat-
um ac gravem dici, quam nimis facilem aut festivum, cui à classe
fatuorum haud procul locus est. Neque illud hactenus à me im-
petrare potui , ut crederem honestoris conditionis hominem ci-
tra omnem existimationis suæ apud graves Viros onerationem
cum infamibus, quales præter alios furti quoque & injuriarum da-
mnati l. 4. §. fin. l. 6. pr. ff. de his qui nor. inf. etiam in foro Saxonico.
rum Communi, uti ex aliis tradit Schulz, Synops. f. de pæn. tem. li-
tigant. lit. e. cum Electorali, quam jura correctoria, quale Novelli.
42. p. 4. Electoralis Augusti sane est, extendenda non sint ad casum de-
quod expresse non loquuntur arg. l. 1. §. 20. ff. de exerc. aet. adeoq;
expresse non mutatum stare non prohibeatur , l. 27. C. de testam.
l. 32. §. 6. C. de appellat. levisque noræ macula notatis & malis Fra-
ternitatem pangere posse , etiam si eos vita anteactæ pudeat; illa
in melius mutata l. 43. d. 4. ff. de R. N. Dv. Eckolt. ad ff. tit. de his qui
nor. inf. §. 12. n. 9. Noscitur enim ex socio , qui non cognoscitur
ex se ; ut vetus habet versiculus. Vid. Dn. Carpz. p. 2. c. 6. def. 14.
n. 1. similisque quis præsumitur illis, cum quibus ipsi est amicitia,
consuetudo & familiaritas l. 19. C. de Episc. & cler. l. 28. C. de inoffic.
testam. Similia enim plerumque simili adhærescit, l. 15. §. 18. ff. de
injur. nihilque communius , quam mores; etiam imprudenter , à
conversantibus formari, l. 25. §. 6. de Adul. Edit. malorum confor-
tiis bonos corrumpentibus c. sapè 28. qu. 1. Vid. Barcholt. Tr. Feu-
dal. c. 8. n. 121. Hinc parentibus filios talismodi culpatæ. Fraterni-
tatis de ea vitanda non tantum admonere & castigare, l. unic. C. de
emend. propinq. l. 3. C. de patr. poteſt. sed etiam in contumacia per-
severantes citra carcens privati pœnam; de qua vid. l. 1. C. de pri-
vat. carc. clausos detinere, quia hoc ad correctionem morum, non
ad custodiam facit; Vid. Schneidew. ad f. de patr. pot. n. 25. Quini-
mò desperata penè emendationis in domum disciplinarem, vulgo:

ein Buchthauß/ (de qua ad coercendum etium & malitiam in Elec-toratu Saxonico extrema in comitiis præterita hyeme Dresdæ habitis deliberatum fuit) interveniente magistratus eorumve, quibus ædium hujusmodi inspectio credita, autoritate dedrudere licet. l.unic. C. de emend. propinq. arg. l.3. l.4. C. de patr. potest. add. Deuteron. xi. vers. 18 seqq. Vid. Römers Dissert. de Caut. Abund. in Contract. sub. Praefid. Dn. Stryk. Francof. M. Octobr. Anno 1678. hab-bit. c. I. n. 14. seq. Præsertim cum quis Fraternitate Compotatoria cum malis contracta, facile exinde inquisitioni & quandoque torturae subjici posit, conversatione cum malis inquisitionis causa-m, juxta Dn. Brunnem, in Proc. Inquis. c. 4. n. 34. per l. 25. §. 6. ff. de Ædil. Edict. & arg. l.3. §. 2. ibi sollicie curare, qualiter conver-teatur. ff. de admin. tutor. & torturae indicium præbente, modo aliud adminiculum concurrat, juxta Zang. Tract. de Quest. & Tort. c. 2. n. 127. §. 204. arg. de l. 25. §. 4. & 6. ff. de Ædil. Edict. & Ordin. Crim. Carol. V. art. 44. von Bauberey genufalte Anzeigung/ ibi, "aucti sonderliche Gemeinschafft. Viderint ergo, quam bene existimatio-ni sua consulant, qui cum adulteris, furibus, spariis, meretricibus, carnificibus, lictoribus, similibusque egregiis personis Fraternita-tem inire consueverunt, nulla tituli publicè ipsi collati, quo præ alii eminent, habita ratione. Exempla asserre supercedeo, enar-rationes eorum quam copiosa, tam odiosa extitura. An autem de Fraternitate cum Legitimo contracta idem sit dicendum? colli-ge ex iis, quæ tradit Dn. Carpz. p. 2. c. 6. d. 15. seq. & Dn. Eckolt. ad ff. tit. de his, qui sui vel al. §. 17. seqq. add. Naz. de Consc. Advoc. c. 1. n. 54. seqq.

XVII. Nec quicquam Fraternitatem impedit Diversitas Sexus; nec attenditur solutine sint, an ligati. Benè ergo uxores & vir-gines, tam inter se, (notum enim est, masculinum sub se conti-nere femininum, l.7 ff. de jurid. l.62. ac legat. 3. l.1. ibid. Gadd. de V.S. add. Barbos. Locuples. L. XIII. c. 13. ax. 1. & Fratrum appella-tione etiam sorores continerit, l.35 ff. de patr. l.92. §. 3. ff. de legat. 3. l.78. §. 5 ff. ad Sct. Trebell. ut adeò idem de nostra Fraternitate di-ci possit; quanquam non contradicam, si sororietatem appellare velis, modò vocabulum habeatur,) quam cum viris juventibusq; eam inire possunt. Nec sanc infrequentes sunt ea, exemplo, præ-ter alia quamplurima, nuper admodum in itinere meo ob-servato. Quanquam satius forte sit, ubi ab eis præsertim posterioribus quo-

quo

quo modo cavere; eum facile quedam non tam magnæ familiæ ritatis & voluptatis, quam pudicitia non ubique intacta & immaculata opinio suboriri posse, arg. l. i. §. 5. ff. de popul. l. 8. §. 3. c. de repud. & jud. Sæpius enim contingit, ut via per Fraternitatem ad intimorem admissionem strata, non multo post infante subsequente stuprum omnibus patuerit. Vid. Blas. Multibib. de Jur. potan. §. 25. p. m. 48. Similiter inter notos & ignoratos, peregrinos & cives Fraternitas consistere potest. l. 2. pr. ff. de paet. Quamvis levitatis haud obscura argumentum exhibeat, amicitiam inter pocula aliis incognitis, quos forte primum vidimus, & quorum virtus nobis non est perspecta, vel unius vini haustu mercandum venum protrudere: cum sæpe quem Theseum aut Proclum, Pyladem aut Orastem prætasse, ipso Catilina sit molestior. Dn. Simon in Dissert. de Jur. & ocul. cap. 4. Et, ut hæc finiam, sole meridiano, puto, clarissim cuivis apparebit, tutissimam, esse Fraternitatem cum personis ejusdem fidei, nobis non multum inæqualibus, ante cognitis ac moribus probatis suscepitam. Ita enim præstantior & certior, sine contemtu existimationisque, nota, amicitia conciliabitur. Vid. Dn. Simon in Dissert. de Jurib. Pocul. c. 4.

XIX. Fit Fraternitas nostra mutuo pacientium consensu, in Forma Es- ter compotationem declarato l. i. §. 3. ff. de paet. Videre ergo est, non sentialis, sufficere unius voluntatem & oblationem, d. i. §. 2. ff. de paet. sed alterius acceptatio accedit, necesse esse, sine cuius interventu nondum est Fraternitas arg. dd. II. junct. l. 10. l. 19. §. 2. ff. de donat. Consensus vero iste mutuo expressè declaretur declarationem enim voluntatis quavis conventioni requirit, l. i. §. 2. ibi. idem duorum placitum. ff. de paet. Dn. Stryk. Tract. de Jur. sens. Diff. X. cap. 4. n. 3. an tacite, ex quo abunde id capiatur, non interest. l. 2. pr. l. 4. ff. de paet. Est enim idem hujus, ac illius judicium, l. 3. ff. si cert. pe- rat. l. 4. ff. de jur. det. l. 94. ff. de V. O. quando verba expresa pro forma actus non requiruntur. Barboſ. Locuplet. L. V. c. 36. ax. 9. Dn. Carpz. L. V. Resp. 105. n. 12. Expressa voluntatis declaratio expeditur quibusvis Verbis arg. l. i. §. 2. ff. de paet. l. 14. §. 3. de const. pecun. Quæ enim signa apertius voluntatem animi demonstrant? l. 7. §. 2. ff. de suppellet. legat. l. 21. §. 1. ff. de tutor. & curator. Conf. l. i. §. 3. ff. ad L. Cornel. de sicut. Qua- lia autem communiter adhibeantur? Vid. ap. Blas. Multibib. de Jur. pot. §. 20. aut Nutu, l. 52. §. sin ff. de O. & A. l. 65. §. 3. ff. ad SCt.

Sct. Trebell. ibid. Gotbofr. lit. a. Dn. Struv. ex. b. th. 34. aut quandoque pro ratione paciscentium Literis. conf. supr. th. XIII. Tacite vero Fraternitas contrahitur, si quis actum aliquem gerat, ex quo sufficienter eum consensisse colligi possit. Qualis est, si praesens sit ac ad oblatam Fraternitatem taceat. c. qui taceant. 43. de R. I. in 670. l. 13. §. fin. ff. locat. modò (1.) eam contradicendo impedire potuerit. l. 5. ff. de adopt. l. ult. 63. ff. de re judic. Tunc enim patientia cum scientia habetur pro consensu, l. 1. §. 5. ff. de exercit. art. l. 1. §. 3. ff. de tribut. art. 8. §. 2. ff. mand. Quod non obtinet tantum, si quis uni, sed & multis Fraternitatē obtulerit, ut cum omnibus, qui non contradixerunt, contracta videatur. arg. dd. II. Quid si vero, si quis absens oblatæ forte ab aliquo toti sodalitio Fraternitatem superveniat & taceat, an consensisse & Fraternitatem cum eo iniisse intelligatur? Videtur discendum, quod sic; dum enim contradixit, pro consentiente habetur, per II. supra alleg. Verum enim vero cum haec procedant de eo, qui jam de obliganda sua persona certus est, l. 6. §. 2. ff. mand. qualis tamen, proposita jam ante plenam ipsius präsentiam cæteris Fraternitate, hic non erat; Ergo nec consensisse, nec Fraternitatem iniisse, multè minus ad eandem observandam obstrictus esse censetur, l. 55. ff. de Aed. Edict. Dn. Carpz. p. 2. c. 11. def. 30. n. 10. Conf. Barbo. Locuplet. L. XLIX. c. 1. ax. 6. aut (2) ea ipsi sit utilis, qualis censetur cuidam ab homine ipsi non adeò inæquali moribusque probatis & benè cogito oblate, in quam praesens ac tacens præsumitur consensisse. Menoch. L. 2. pres. 74. n. 6. Dn. Carpz. L. VI. Resp. 101. n. 14. Aliud ergo dicendum, si oblatam Fraternitatem contradicendo impedire hanc potuerit, l. 39. ff. de pignor. art. l. 63. ff. de judic. Bronchorst. ad l. 142. ff. de R. I. aut ea ipsi præjudicio & commodo cedat. l. 8. §. 1. ff. de procur. l. 5. ff. de S. P. U. l. 8. §. 15. ff. de quib. mod. pign. Hinc persona egregia, forte Doctor aut Studiosus in oblatam sibi præsentì à li-
store similiivè Fraternitatem tacendo consensisse non præsumitur, cum existimationem ejus quodammodo lœdat, adeoque præjudicio ipsi sit non minimo, Vid. Dn. Carpz. LVI. Resp. 101. n. 14. nisi præter illam suam präsentiam & taciturnitatem etiam ad factum aliquod, unde consensus colligatur, progressus fuisset, puta, si de Fraternitate hac noviter inita gratulationem admississet &c. Vid. Berlich. p. 2. coucl. 57. n. 62. §. 69.

XIX. Li-

XIX. *Liber tamen & spontaneus sit consensus iste mutuus, ne-*
cesse est, l. 116. ff. de R. I. Ergò quemadmodum facta Fraternitatis
oblatio, mutata voluntate, ante acceptationem revocari potest,
l. 3. pr. §. 1. ff. de pollicit. Dn. Struv. ex 6. th. 33, ita & libera alteri
est oblationis acceptatio, d. l. 3. l. 1. §. 2. ff. de past. Hinc facilis est
responsio ad quæstionem: *An per recusationem Fraternitatis Com-*
potatoria injuria offerentis inferatur? Nimicrum sunt nonnulla,
quorum recusatione plurimi, ne dicam omnes, gravissimam sibi
putant fieri injuriam, non aliter nisi alapis aut gladio vindican-
dam. Hujusmodi est denegare juveni choream, &c, ut alia tace-
am, abnuere Fraternitatem, cum hac ratione alter tacite conte-
mnat & vilipendat offerentem; sui verò parvipensionem nemo pa-
ti tenetur, ut loquitur Chaffan. ad Consuet. Burgund. rubr. 6. §. 4.
n. 17. Verum enim verò satis absurdè. Negatur enim ullam hic
subesse injuriam, quia Fraternitatem pacisci factum est miri atbi-
trii, ad quod nemo invitus tenetur. *l. 3. §. 1. ff. de recept. arbit. l. 1.*
§. 2. ff. de past. junct. l. 116. ff. de R. I. Dn. Carpz. p. i. c. i. d. II. n. 7.
Ergò renuens uitio suo jure, & per consequens nemini facit inju-
riam. *l. 3. §. 1. ff. de injur.* Et porro non statim colligendus exin-
de personæ contemptus. Possunt enim aliae subesse causæ, ob
quas recusat Fraternitas, forte pejeratio &c. Secus sequeretur,
& omnes me tacite contemnere, qui beneficium accipere, aut me-
cum contrahere denegant, cum hac ratione mea vilipendere si-
demque meam in dubium vocare videantur. *Conf. l. 5. C. de O. & A.*
Minus ergò juris erit offerenti alapa recusantem excipere, aliovè
modo male tractare; cum cessante offensione, cessare etiam debe-
at defensio. Quinimò, etiam si recusationem Fraternitatis ponam
mus esse injuriam, qua tamen non est, neutiquam tamen alapa li-
cità dabitur. Nemini enim competit facultas sibi ipsi jus dicendi,
vindicta privata prohibita. Præterea hoc casu nulla inter offen-
sionem & defensionem observaretur proportio. Recusatio enim
Fraternitatis, si sit, injuria sanè erit verbalis, quam armis aut ver-
beribus repellere neutiquam licet. *Dn. Ofstand. ad Grot. L. 2. de J. B.*
& P. c. 1. th. 10. obser. 1. in fin. Vid. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de injur.
§. 21. Interim tamen hoc casu facilius forte offerens, alapam re-
nuenti infligens excusari posse videtur, si hic mox alias, prælestim
tenuioris conditionis hominis Fraternitatem admittat. Quo ca-
su absque contumacia & contemtu vix poterit in pari causa de-
negare,

D

negare, quod alteri mox concedit. Ideoquæ si prior perdonat sit nobilis vel egregia, quæ repulsam tulit, atque manibus suis aut omnino nihil scientiae indulget, ignorandum ei videtur, quod sui contemptum voluerit ulcisci. arg. l. 10. §. 6. ff. de bon. libert. Justè tamen ne hoc quidem casu alapam inferri putaverim, cum Fraternitatem recusare factum sit meri arbitrii. Nec vitio vertendum renuenti, si magis unius amicitiam eligat, quam alterius. Nam & offendentes non unanimaque eodem prosequuntur affectu, majorique cum hoc, quam cum alio conversandi desiderio trahuntur. Ergo mores, quos quis in se probat, in altero improbare nequit. arg. l. n. C. de inoffic. test. Quanquam in me non suscepimus, ut oblatam fortè Fraternitatem renuens ab alapis immunis prestatetur. Usus certè questionem sapientissime ita decidens credulitatem suadet. Sanè videndum equidem est, ut oblatas, præsertim non adeò honorificas & amabiles Fraternitates declinare possit; non tamen immutabili ubique, si cum incommodo conjunctum sit, pertinacia ei insistendum. Effugias alapas, offendam certe & odium occultum incurres; unde pluribus, si non ruina, tamen stetit periculum non minimum. Ergo maximè cuivis vitanda. Quid? quod superius amulos habebas Fraternitatem studio tibi offertentes, quo recitatione ejus facta, quasi maximè offensi aliquem infestationis praetextum nanciscantur. Non enim ex emulatione, sed ex justo dolore odium & iram in illum conceperis volunt videri. Est ergo quædam sapientia pars, seculi moribus, quando illibata conscientia fieri potest, morem gerere, & omnem amulius invidiaz occasionem præcipere.

XX. Liber ferò consensu, si duobus ejus principiis *Cognitione* & *Appetitu* sive intellectui atque Voluntati nihil obstat. Obsunt illis (i) Error. l. 116. §. 2. ff. de R. I. l. 15. de Jurisd. qui si circa Substantialia sit, qualis est circa individuum, cum quo voluisti Fraternitatem celebrare, v.g. si velis Cajum, & is Sejus sit; circa facultatem pacisendi denegatam & Fraternitatem ipso jure nullam facit, l. 51. ff. de patr. non tamen præsumitur; ergo ab allegante est probandus. l. 4. C. de jur. & fat. ignor. Vid. Barbos. Locopleto. L. V. c. 16. ax. I. Circa accidentalia vero contingens, qualitatem fortè vel internam vel externam alterius partis, ut sunt virtus corporis & animi, cæcitas, defectus fortunarum, ebriositas, diversitas religionis, delictum commissum &c. nec Fraternitatem ineundi-

dam

dam impedit, nec initam dirimit. Arg. d.l.5t. ff. de past. Conf. Dn.
Strauch. Dissert. Justin. XV. apb. 9. (2) Dolus l.116. ff. de R. I. qui
tamen non presumitur, l.51 ff. pro soc. sed perspicuis indicis est pro-
bandus, l.6. Cap. de dol. l.23. S. de probat. l.10. in f. C. de rescind. ven-
dit. & denique (3) Metus l.116. ff. de R. I. qui tamen debet esse ju-
stus, ut in constantissimum etiam hominem cadat, l.5. Et l.6. ff.
quod met. caus. nec repellit poscit, l.2. ff. eod. qualis est mortis, l.7.
S. 1. ff. quod met. caus. verberum, cruciatum corporis, l.4. C. eod.
etiam per minas illatus, l.7. C. de his que vi met. modò eas denun-
cians alias exequi solitus fuerit, vel ex aliis rationibus earum exe-
cutio justè metuenda. Menoch. L.3. praf. 126. n.24 seq. Dn. Struv.
ex. 8. th.12. Faciliè ergò judicandum, quia sentiendum sit de casu,
quo provocationem ad duelum, (So müsse er sich mich ihm schla-
gen) aut alaparum inflictionem alteri admodum robustus alteri in-
firmiori cominatur, n.6. Fraternitatem secum papisceretur. Gerte
metu justo eam initam esse nemo negaverit. Subest enim timor, si
non mortis ipsius, tamen cruciarum corporis, vulnere accepto, ex
duello, cui tanquam illicito alias salva conscientia se committere
non potest, nec debet, facile conseqvuturi. Idem de alapis esto:
cum non tantum verborum nomine comprehendantur in l.15. Et
40. ff. de injur. sed & cruciatum corporis indubitate importent,
cujus utriusque iustus & metus. Quid? quod alapa gravior re-
putatur, quam vulnus, propter ignominiam adjunctam. Vid. Dn.
Osiand. ad Grot. L. I. de J. B. Et P.2. th. 8. obseru. non tantum
enim libitis, sed etiam Studiois præprimis juris; cum hi iactitu vi-
ta futura omnino militibus sint equipariandi propter elegan-
tissimam L. Advocari, 14. C. de advoc. diversi judic. Dn. Seidel. in
Dissertat. de Alap. cap. 4. n. 62. seq. Conf. Dn. Strick. Tract. de
Jur. sens. Dissert. III. cap. 2. n. 13. Et Dn. Höpfner. Dissert. de Jur.
Liter. circa vicinos strepiti nuper admodum sub moderam. Dn.
PRÆSID. Patroni Et Promotoris studiorum meorum nunquam non
sancti devenerandi, habita cap. 2. n. 10. seqq. Excluditur ergo
metus vanus, si malum, quod intendit, in inferentis potestate non
sit, l.7. ff. quod met. caus. aut fusicio tantum molis inferendi ex
alterius autoritate, aut reverentia ipsa debita contraclla. l.9. pr. ff.
eod. Non ergo metu facta dicenda Fraternitas, si quam Reticips
aut Civis cum Nobili vel persona Magistrali, Scholaris cum Sti-
diose aut aliis inferiori cum superiori inierit, l.6. C. de his que vi

mett. add. Dn. Struv. exerc. 8. tb. 13. n. 2. Idem dicendum de Frat-
ternitate ad verba sequentia: Wann Er es nicht thäte so wolte Er
ihn öffentlich zum Schelmen und &c. machen/ contracta, cum in-
famia frustra à minante metuantur; existimatio siquidem cuiusq; à
judicio summi imperantis legumque dependet, l.7.pr. ff. quod met.
caus. Vid. Pufendorff. de J.N. & G.L. 8.c.4 §.8. Quid vero, si offre-
rens recusantem interrogaverit: An vellet, nec ne? Er solle es nur
sagen/ ob er wolle oder nicht? hicq; cum Fraternitatem oblatam
acceptaverit, an metu ad eam fuerit compulsus? Putarem esse ne-
gandum. Nemo enim alterum & paciscendum metu compellere
præsumitur, l. 2. C. de his que vimet. quia metus lucusq; est deli-
ctum, quod non præsumitur. l. 51. ff. pro soc. l.15. de condit. insit.
Menoch. L.3 præsumt. 126.n. i. adeoq; alter animum potius Frater-
nitatem adhuc semel ei offerendi, quam malum eumq; eo compel-
lendi fovari censetur. l.56. & l.192. §.1. ff. de R.I. Imputabit ergo sibi
alter, quod nimium mediculosus rem nullam frustra timuerit, l.7
pr. ff. quod met. caus. nisi, quod cuiq; cum alleganti incumpit, l.2. l.
21. ff. de probat. metum justum edoceat, quod vel conjectoris &
præsumptionibus expedire potest. Menoch. d.l.3. præf. 126.n.11. for-
tè quod offerens si iratus & alias audax ac robustus, quodq; clam
aut in loco solitario Fraternitatem prædictis verbis offerat. Vid.
Barbos. Locuplet. L. XII. c.30. ax. 1. Menoch. d.l. n.10. quas Iudex ar-
bitrabitur. Dn. Strauch. Dissert. Justin. II. apb. 23. Nec admittitur
metus purgatus; quem purgasse præsumitur ille, qui omnino vo-
luntarie Fraternitatem ante initiam observavit, l. 2. C. de his qua
vimet. v.g. si Fratris nomine alterum appellaverit. Vid. Menoch.
L.3. præf. 126. n. 35. Secus tamen est, si incontinenti post illatum
metum fuerit factum, cum hic semel illatus præsumatur durate, si
duret eadem causa cogendi & nocendi potestas. cap. cum locum.
54.X. de sponsal. cap. accedens. 10. X. de procur. Menoch. d.l. n. 29.
Nec denique metus justus Fraternitatem ipso jure facit invalidum,
quia non prouersus consensu desistitur, l.21. §.1. ff. quod met.
caus. l.5. C. eod. sed eam vel per actionem vel exceptionem insitmat.
Dn. Strauch. Diss. Just. XII. apb. 14. Quid vero juris sit, si Fraterni-
tatem metu initiam juramento confirmaverint? Vid. ap. Dn. Struv.
ex. 8. tb. 11. Dn. Eckolt. ad ff. cit. Quod met. caus. §.1. Dn. Strauch.
Dissert. Justin. XXVII. apb. 15.

XXI. Diximus Fraternitatem fieri mutuo pacientium con- Solent.
sensu inter compotationem declarato : Superflua ergo sunt cæ-
tera solemnia hodie plerunque adhiberi solita. Quare non neces-
saria est Poculum intervencio. Modo de voluntate & consensu
pacientium constet , nihil Fraternitatis firmitatem impedit ,
etiam vel nullum placè poculum adhibuerint , aut illud ab
altero jam alteri propinatum exhaustumq; denuo repletum non
sit , altervè non acceperit , nec redditum eberit. Quanquam
hodiernis moribus raro aut nunquam contrahatur , quin non tan-
tum inter compotationes , sed poculis etiam adhibitis & utrinque
exhaustis fiat. Hinc Clau.d. Cottre. à Dn. Lauterbach de singul. Fratr.
jur. p. i. §. b. n. allegat. tradit. Apud Germanos milites moris esse , ut
dum amicitiam nomine sodalitii inter se ineunt , eodem uterq; scy-
pho semel bibat , eundemq; mox confringat , ne eo postea quisquam
utatur , qui illorum sodalitatem ullo modo dirimat. Quinimo tanto
rigore quantoq; servatur , ut si alter poculum Fraternitatis ipsi pro-
pinatum eibere renuat , alter maxima se putet injurya affectum. At
minus recte. Non enim injuria committitur absq; animo infuriandi.
l. 4. §. 1. ff. l. 5. C. de injur. l. 34. de O & A. §. 7. J. de oblig. qua ex del.
qui ut nunquam ; nisi dictum factumve nata sua injuriosum sit.
Dn. Eckolt. ad ff. tit. de injur. §. 4. Dn. Strauch. Diff. Just. XIX. apb. 13.
ita multo minus in amico præsertim ubi jam per Fraternitatis pa-
ctum actior est factus , præsumitur ; l. 5. ff. pro Soc. Prosp. Farin. qu.
105. n. 147. Et potest omnino justam renuendi habere causam , forte ,
quod sufficientibus viribus sit destitutus , vel quod certò noverit , se
ex tali haustu morbum gravissimum conciliaturum esse ; ubi contra
faciendo in conscientia maxime peccaret. Qua ratione ultra posse
obligandus non erit , l. 185. ff. de R. I. Neq; etiam & recusatione &
omissione poculi de fide omittentis dubitandum. Verum enim non
est illud vulgatum : Ei , qui ad potus & hanstus & quales non fide-
liter respondet , nec in reliquis fidendum esse. Fidelitas enim virtus
est , non vitium : Nec vir bonus propterea infidelis dici potest , quod
pocula nimia & superflua respiciat , & peccato virtusq; resistat ; uti
loquitur responderet ; Wehner. in Observ. Praef. voc. juttricen. Pa-
riter Fraternitas nihilominus salva est , licet pacientes in genua
non procumbant . Sane multi sunt , qui ægerri me id ferunt , sapientius
alterum ; ubi nimis diu in genubus jacuerit , de maturanda resurre-
ctione admonentes . Elegans ejus exemplum narrat . Dn. Schupp.
in Tr.

in Tr. Gründ in der Noht p. 227 seq. cui ferè simile aliquando observavi. Neque illa solennitas necessario requiritur, ut paciscentes manibus jungantur; quod plerumque fieri videmus. Quamvis fateantur, quod ex ea, ut & duabus praecedentibus, si voluntarie adhibeantur, magis liberatus animus & consensus, majorq; fides appareat. Wehner. Observ. pract. voc. Hand gegebene Dreu. add. Berlich. p. 2. concil. 57. n. 69. Dextra enim apud omnes fere Gentes Symbolum fuit fidei, Poeta hinc capiente: *En dextra fides q!* Quin imd dationem dextra interdum vim juramenti habere nonnulli volunt. Vid. Wehner. Observ. Pract. d.l. & voc. bey Glauben und Trauen. add. Dn. Carpz. p. 2. c. 36. de 8. seq. ns. An autem de porrectione sinistræ manus idem sit habendum? queritur. Et videatur quod sic, si Turcarum morem respicias, quibus sinistra manus dextra dignior habetur, teste Horn. in Orb. Polit. p. I. c. I. membr. 2. can. I. §. 4. præsertim quod ea cordi sit vicinior, adeoq; magis cum eo convenire videatur. Verum enimvero cum eam confuetudinem tanquam singulare quoddam institutum communis aliarum Gentium usus reprobet; neque cordi magis conjunctum sincerius præ reliquis affectum exprimat: quin potius ipsa natura excellenter vi plerunque dextram præ sinistra manu instruxerit, Dn. PRES. in Eleg. Discurs. Academ. de Mairam. Leg. Salic. Contract. cap. 3. num. 34. hinc non tanta ex hujs quā illius porrectione fidei promissio capienda videtur. Illud prorsus improbadum, quibusdam usitatū, exemplo non uno occurrente, ut Fr. eternitatem jam initam digladiatione, quod ajunt, probent & confirmant. Pugnat enim gravissime non solum cum amicitia jata contracta, sed etiam cum Lege tam Naturæ quam Divina. Vid. Dn. Zieg. ad Grot. L. 2. cap. 3. sub. 15. & Baldwin. L. IV. Cap. Conscien. cap. 1. cas. 12. & Humana. Non enim credo facile Rempubl. inveniri, ita qua duellorum habeatur permisso. Sanè in Imperio nostro non ita pridem communi Ordinum consensu corundem prohibito solenniter sancta est; in cujus sanctionis sine etiam quædam de duellis Academicis habentur verba, quæ videri possunt ap. Dn. Beckmann. in Polit. Parall. cap. 22. §. 2. Nec minus in Saxonie Electoratu speciali Edicto de dato Dresden 1670. mens. Octobr. severe sunt prohibita poena capitisi in contrasacientes sancta. Et notissimum est, quanto rigore Rex Galliae, Edicto avi Henrici IV. in usum revocato, sine ullo personarum respectu & aggratiandi beneficio duel.

duellantes capite plectat ; quenquam tationes Politicas ei subesse non negem, Oldenburg. Itiner. German. Polit. p.m. 117 seq. add. Pufendorf, de I.N. & G.L. 8.c. 4. §. 8. Conf. de solennibus Blas. Multib. d. Tr. de Jur. potand. §. 26.

XXII. Fieri potest Fraternitas Compotatoria vel purè & atque conseilim perfecta est. §. 2. f. de V.O. l. 213. ff. de V.S. vel sub conditione possibili. §. 2. f. de V.O. & differtur Fraternitas. §. 4. f. d. t. donec hæc existat. l. 7. C. de instit. & substit. deficiens vero Fraternitatem inutili reddit. l. 8. pr. d. peric. & comm. revend. l. 37. d. contr. emi. impossibilis sive jure, sive natura, vitiat Fraternitatem. §. 24. f. de Inutil. stipul. l. 20. l. 128. ff. de V.O. l. 15. ff. de condit. instit. l. 7. §. 3. ff. de pacif. modò posterior affirmativè sit adjecta ; secus est, si negative adjiciatur, quo casu pure facta Fraternitas intelligitur. §. 10. f. de inutil. stip. l. 7. & 8. ff. de V.O. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de V.O. §. 7. & 17. Dn. Straub. Diff. Justin. X. apb. 11. add. Dn. Struv. ex. 47. tb. 18. Non tantum diebus juridicis, sed, & seriatim ; cum præter amicitia conciliationem multæ etiam discordie & litigia per eam amicabiliter componantur, qualia in festis licita esse. Dd. statuunt per l. fin. §. 1. C. de fer. Dn. Straub. Justin. XXIV. aph. 13. Quanquam convivia & compotationes, si præter liberalem recreationem, immodecum incluviem & ebrietatem intendant, hisce diebus institui solite probande non sint. Nam si labores vocationis etiam in iis sunt prohibiti; quanto magis carnalæ recreations, quæ quo-cunque die siant, purissimos angelos arcent ; quomodo loquitur Baldwin. L. 2. cas. conf. cap. 13. cas. 6. add. Ejusd. L. 4. cas. conf. c. 2. cas. 6. ut eas inde inquisitione & gravi pena dignas judicet piissimus Germanus Papinianus Dn. Brunnen. in Proc. Inquis. Etiam nocte per l. 20. C. de transatt. Tantum enim valet factum de nocte, quantum de die. Carpz. p. 1. c. 29. d. 6. n. 5. cum nullum tempus sanæ mentis consensum repudiet. d. l. 20. Vid. Barbas. Locuplet. L. XII. c. 25. ax. 3.

XXIII. Initur Fraternitas de amicitia Fratrum instar inter se Fini colenda. Evidem diffundendum non est, sepius scopum amicitiae per eam minimè intendi. Multis via est, Aulicis præsertim, hanc insueta, qua alterius consiliorum explorationem & faciliorem exinde exitii promotionem quartare. Medium est alius, alienis opinibus, quas tanquam suis florentiores, pro communī fere hominum more, iis malis invidient, eo melius fruendi, data per frequentio-

rem

et visitationem comeditionum compotationumque occasione.
Gratiarum loco subsannationem tribuant, quam Fratrem multis
modis miserè exceptum, divitiis jam absuntis, curpiter profus dере-
linqvunt, inopia aut discrimine fortè pressum, illorumq; auxilium
imploraturum; ne vidisse volentes. *Vid. Dn. Schupp. Freund in der
Noth p. 231.* Genus hominum certè pessimum, quod nullam con-
scientiæ, cui vulnus hac ratione infligetur gravissimum totius ter-
renæ prosperitas emplastrum non sanabile *Vid. Schupp. d. tr. p. 264.*
curam habet. Dixeris non immerito ejusmodi amicos cum B. Dn.
Schuppo fures temporis & pecunia in Tr. *Freund in der Noth/
p. 238.* Hinc maxima cuique sollicitudine cavendum, ne damnos
talismodi Fraternitatis laqueis implicitus jacturam faciat haud re-
parandam. Alia lubens prætereo. Et ergo multo minus miran-
dum, veram per Fraternitatem amicitiam non semper & ubique
obtineri. Quis enim eas simulatas, ad circumveniendum alterum
adhibitas, & cerevisiaras, aut vitreas tantum non appellaverit.
Vid. Dn. Simon de Jurib. pocul. c. 4. Blaß. Multib. de Jur. potand. §. 21.
Cum autem hæc plerunque intra nudos solummodo animi actus
consistant, quæ judicis humano non subjacent; *Vid. Dn. Stryck. Tr.
de Jur. sens. Diff. X. cap. 4. n. 2. seqq.* Quilibet è contra non tantum
bonus, l. 51. ff. pro soc. l. 18. §. 1. ff. de probat. c. dudum 16. c. ult. de
præsumt. nec velle, quod jure facere non potest, *Menoch. L. IV.
pres. 14. 2. n. 7.* sed & eo animo fuisse præsumfatur, qualem signa de-
clararunt, *Menoch. L. VI. pres. 35.* sufficienterque indicatum pro
vero habeatur. *Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 4. §. 3. ibid. Dn. Ziegel.* Ideo
vera per Fraternitatem amicitia tam intenta, quam constituta exi-
stimator, *Vid. l. 156. l. 155. §. fin. l. 129. §. 1. ff. de R. I.* Nec dubium est
amicitiam in actu hilaritatis hoc modo contractam ratam atque
confirmatam subsistere posse. Positis enim omnibus ad veram &
perfectam amicitiam requisitis, quo minus vera & perfecta sit, ro-
burque suum habeat, compotations obstatre non possunt *Vid. Dn.
Simon. in Diff. de Jurib. poc. c. 4. add. Blaß. Multib. d. l. §. 21.*

**Effectus Po-
litiv.**

XXIV. Conciliatur ergo per Fraternitas pacatum artior in-
ter inenantes amicitia & affilio. *Alber. Gentil. de J. B. L. 3. c. 18.
Webner. Observ. Pract. voc. geschworne Brüder.* Hinc jura ratione
affectionis inter veros Fratres statuta, inter hos quoque obtine-
bunt l. 5. ff. de donat. *Tir aquell. de pæn. temper. caus. 22. n. 23. Barbos.
Locuplet. L. 1. c. 57. ax. 7. & 9. ibid. alleg. Conf. l. 50. §. 3. de legat.
l. 1. 19.*

l. 1. 14. de dot. praleg. l. 10. §. 1. de vulg. & pupill. subst. Et sanè in contrahendo matrimonio pro arbitrio in majorem fidem eos certi Fratres adhibere possunt, l. 22. de nupt. non tamen tenentur invisi, arg. d. l. nec eorum consensum explorare. Vid. Dn. Carpz. Ipr. Confab. L. 2. d. 45. seq. An autem de Studiofo Almae hujus Aldorfinae cum puella forte, cuius inopinato amore ducitur, nuptias inituro, idem dicendum sit, quæritur? videtur quod non, dum non nisi consentientibus amicis, quales per Fraternitatem facti sunt matrimonium contrahere, expressa Universitatis Lege XVI. prohibetur. Verū menimvero cum sententia potius legis & mens quam verba sint spectanda, l. 17. LL. l. 13. §. 2. de excus. tut. l. 3. §. 9. in fin. de adm. leg. l. 7. §. ut. de suppellet. legat. eaque cognatorum tantum contensum intelligat; hinc verbi Amicorum latitudo ad illos quoque est restringenda, Dn. Strauch. Diff. Jus. I. apb. 15. ut adeo nostrum assertum ad Studiofos hujus Almae benè extendatur. Pariter ejusmodi Fratres relicis demortuorum liberis, quod alias ad extranicos non maleum spectat, arg. l. 1. ff. de juri d. tutores petere possunt, l. 2. pr. qui per tutor. Tiraqu. d. l. n. §. 6. ubi addit. & tunc, dum datur tutor aut curator, cum consanguineis amicos vocandos esse. Quod an juri civili conveniat, non disputo; dixerim tamen Magistratum non male facturum, si defuncti amicos, tutorum liberis ejus constituturus, quandoq; hac in re interroger.

XXV. A Personis ad Res devolvor; quarum Dispositio est vel inter vivos, vel mortis-causa. Hæc vel Hominis, ut in ultima voluntate, vel Legis, ut in successione ab intestato. Jam de ultima voluntate. Et certum est, quod hi Fratres, si testamenti factionem habent. §. 4. J. de hered. qual. & differ. se invicem in testamento pereinde, ut alios, hæredes instituere possint, l. 49. §. 1. ff. de hered. instituta ut sub appellatione Fratrum naturalium expressè nominati etiam admittantur, l. 58. §. 1. ff. d. t. cum falsa demonstratio non alter vitiet institutionem, quam si involvatur error personæ, l. 4. C. eod. d. l. 58. §. 1. 72. §. 2. de condit. & demonstr. Dn. Struv. ex. 33. tb. 8. n. 4. quanquam Fratribus simpliciter vocatis non intelligantur, l. 7. C. de her. inst. Quid vero si testatori nulli sine Fratres naturales, an Fratribus nihilominus institutis, hæreditas ad ejusmodi computatorios pertinebit? Putarem non pertinere; cum ex institutione de certa hæredis persona non constet, qualis non valet, l.

62. §. 1. de hered. insit. Secus tamen est, si Titium hæredem instituerit, pluribus ejus nominis existentibus, ut is intelligatur scriptus, qui Fraternitate Comptatoria inter plures istos Titios testatori fuit conjunctus; cum amicitia & affectio declarat nominis obscuritatem in testamentis, iuxta Roman. in. l. 21 ff. qui testam. fac. poss. allegante Gotbofr. ad d. l. 62. §. 1. lit. k. Menoch. L. 4. pref. 25. n. 12. seqq. Quin testimonium ferre queant, nullum est dubium, §. 6. §. 9. J. de testam. ordin. tam in testamento scripto, quam nuncupativo. Dn. Straub. Diss. Just. IX. apb. 19. etiam legatum ipsis fuerit reliatum, §. 11. J. d. t. Dn. Straub. d. l. Vid. Dn. Carpz. p. 3. c. 3. d. 33. n. 6. Hæreditas testamento relista quandoque acquiritur, quandoque omittitur. Acquisita hæreditate, si res testatoris propria relista sit Fratri Comptatorio per legatum, nullum est dubium, quin e- legatio omnino debeat præstari. §. 4. J. de Legat. quamvis existimet legans esse alienam, §. 1. J. d. t. in cuius ratione ab Imp. dare veritatem Bachov. ad §. 4. J. de legat. n. 3. inquirit, quam ab eo improbatam defendere nititur. Dn. Straub. Diss. Just. X. apb. 3. idem juris est in re hæredis legata, d. §. 4. J. de legat. l. 67. §. 8. ff. de legat. 2. Menoch. L. 4. pref. 117. De eo dubitatur, si testator Fratri Comptatorio rem alienam ignoranter legaverit, an hæres eam præstare cogatur? Sed rectius hoc affirmandum paratim, per l. 10. C. de legat. cuius ratio in affectione erga personam posta hic quoque locum habet. Non enim solam affectionem ex sanguinis conjunctione desumtam, quæ exceptio confirmaret regulam in casibus non exceptis l. 12. §. 43. ff. de instr. vel instr. legat. sed & alienam ei similem hæc lex in verb. vel uxori, vel alii tali persona, admittit. At plerumq; major & sickerior sollet esse erga amicos, quam consanguineos & affines, aff. ctio, arg. l. 58. §. 1. ff. de hered. insit. Mantic. L. 6. de conjectur. ult. volum. tit. 11. n. 24. Barbos. Locupl. L. 1. c. 57. 4x. 9. Ergo alteram di non gravando hærede præsumptionem §. 4. J. de legat. l. 67. §. 8. ff. de legat. 2. hæc vitetur facitque, ut præsumatur testator cum onere hæredis legatus fuisse, quamvis rem esse alienam scivisset, d. l. 10. C. de legat. Et ita expresse ad amicum h. 1. extendit Tiraquell. ad l. 8. vob. libert. n. 93. C. de revoc. donat. & in Tr. de pen. temp. casu. 22. n. 30. ubi plures alleget. Mantis. d. l. add. Dn. Carpz. L. VI. Resp. 28. n. 6. seqq. Accedit quod ut alios actus, l. 80. de V. O. l. 67. de R. I. Ita præcipuae ultimas voluntates interpretari debeamus, ut valeant, l. 12. ibi que Bronchorst. d. R. I. cum nihil magis humanitate convenient. l. 1. C. de

C. de SS. Eccles. & publicis interfit, l. 5. test. quemadmodum aperian. verisimiliumque sit, restatorem actum validum potius, quam frustratorium facere voluisse, l. 109. d. leg. 1. l. 12. ff. de reb. dub. Hinc haeres eam redimere, si pretio posit, l. 14. §. fin. de legat. 3. l. 31. §. 4. de fideicommissione libere, fin: estimationem dare tenetur, §. 4. §. de legat. d. l. 14. §. fin. quam judex estimabit l. 30. §. 6. de legat. 3. Straub. Diff. Iust. X. ap. b. 3. Cui consequens est, ut haeres etiam rem creditori obligatam, & a testatore ignorantre reliquitam, luere cogatur, §. 5. 7. de legat. nisi concordiam defuncti voluntatem ostendat. l. 6. C. de fideicommissione. Manz. Special. Amicitia exempl. 25. Et hactenus dicta procedunt non tantum in testamento solenni, ex qua hereditatis acquista, sed & omissa hereditate, imo & testamento minus solenni confitio, quamvis neutri testamento clausula codicillaris sit adjecta, ut Fratres defuncti Compotatorii nihilominus legata petere posint. Si verum est, quod ardor liciti amoris habeat vim clausula codicillaris, uti tradidit Alzat. ad l. 223. §. 1. ff. de F. S. n. 3. Tiraqu. Tr. de pœn. temp. c. 22. n. 27. Caro. de excussu bonorum, p. 1. qu. 13. X. qu. princi. n. 33. & Durant. de art. testam. t. 6. caut. 2. n. 7. p. 11. 238. qui exinde tanquam remedium quoddam, hereditate non adita, reliqua. Etia consequendi Legatariorum commendat, ut probent iudici, se fuisse testatori singulari amicitia junctos, add. Manz. d. l. ex. 21 seqq. arg. Dn. Ludwell. Ex. 9. ch. ult. lit. f. in fin. ubi tacitam istam clausulam codicillarem juri nostro parum convenire docet.

XXVI. Lustravimus hactenus circa res Dispositionem Hominiis in ultima voluntate: sequuturam alias Legis in successione ab intestato, commodi loco paulo inferius reservaturi. Eam, qua est inter vivos nunc aggrediemur. Sistit ergo se prius Habitatio, tertio Servitutum personalium species, ab usitate eiusdem distincta, §. 5. 7. de us. & habit. ibique Bachov. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de Us. & Habit. §. 2. Dn. Straub. Diff. Iust. VII. ap. 43. quam qui habet, amicum adeoque etiam Fratrem Compotatorium bene secum domum ducere potest, Tiraqu. d. tr. c. 22. n. 60. Manz. de l. exempl. 34. Excipit hanc Donatio, quo cum sit de genere permissionis, nemini liberum rerum suarum arbitrium habenti est deneganda, nisi speciali lege prohibitus seperatur, l. 43. §. 1. ff. de procur. Dn. Stryck. Tr. de Jur. sens. Diff. II. c. 3. v. 5. Ea ergo cessante, Fratres Compotatorii res, quarum est commercium, l. 9. §. fin. de donat, tam mobiles, quam immobiles, modo in Saxoniam car-

tam competente judice fiat, etiamsi admodum parvi sint pretii.
Dn. Carpzov. p. 2. c. 12. d. 19. Schulz. Synops. J. de donat. lit. b. n. 2.
Dn. Strauch. Diff. Iusf. IIX. apb. 27. tam futuras quam presentes,
d. l. 9. §. 1. sibi invicem per donationem conferre possunt, l. 5. ff. de
donat. ut constat, etiamsi blanditiis ad eam fuerint industi, Bar-
bos. Locuplet. L. IV. c. 49. ax. 1. quæ tamen donatio, ut regulari-
ter nonnquam l. 25. pr. l. 26. de probat. Dn. Eckolt. adff. sit. de Donat.
§. 3. ita nec ex Fraternitate Compotatoria presumenda, arg. dd. ll.
nisi cum hac benevolentia affectione concurrat causa favorabilis
& impensis exigutas. Dn. Carpzov. L. V. Resp. 116. n. 14. Hinc ali-
menta, arg. l. 27. §. fin. de negot. ges. Manz. d. l. exempl. 13. & im-
pensis in curam, arg. l. 13. C. eod. ac causa funeralis, l. 14. §. 7. ff. de relig.
Menoch. L. 3. pr. f. 33. n. 7. Fratris Compotatorii aut ejus filii, l. 44. de
negot. ges. Hahn. ad Wesenb. de donat. n. 4. praesita presumuntur
donata. Idem est, de impensis in tutorum pupillis constitutionem,
eorumque suspecti postulationem, ab aliquo paterna amicitia du-
cto factis, d. l. 44. ff. l. 1. C. de neg. ges. maxime si erogans claritate
præflet, d. vitiisque abundet, accipiens vero tenuioris sit fortuna,
l. 33. §. fin. de legat. 3. Hahn. d. l. Hinc nullam propterea habent re-
petitionem, nisi animo repeteadi erogaverint, quem ab initio de-
clarare convenit, l. 4. ff. l. 12. C. de negot. ges. Illud: adhuc addere
placet: Si Frater Compotatorius donationem simili Fratri absenti
factam ejus nomine absque mandato acceptet, an valida sit dona-
tio? Quod affirmandum, modo vivo adhuc donatore rata & grata
ab absente fuerit habita, l. 24. ff. de negot. ges. qua ratihabitione
deficiente manea erit, nec morte donatoris superveniente confir-
mabitur, arg. l. 9. §. 1. ff. de jur. don. arg. l. 6. C. de donat. Dn. Carpz.
p. 2. c. 12. de 19. & L. V. Resp. 62. n. 10. seqq. Alteri enim per alterum
non acquiritur, tam de jure Canonico, Schulz. Synops. J. de inutil.
stipulat. lit. b. Strauch. Diff. Iusf. XIV. apb. 8. quam Civili, §. 4. 7. de
inutil. stipul. l. 38. §. 17. ff. de V. & O. Vid. Dn. Brunnem. ad l. 8. ff. de
pact. n. 22. Conf. Tiraqu. d. tr. c. 22. n. 10. seqq. De Contractibus idem
dicendum: Quod nulli facultas contrahendi cum quovis, lege tacen-
te, unquam sit deneganda. Dn. Stryk. de Jur. sens. Diff. II. c. 4. n. 10.
Bene ergo: Fratres Compotatorii inter se convenire & contrahe-
re possunt, l. 38. ff. de condit. indeb. Hoc forte dubium, si unus a-
pud alterum præsentem & tacentem rem deponat, an ille depositæ
nei custodiā videatur suscepisse? Nimisrum constat, depositum,
fieri,

heri mutuo contrahentium consensu traditione rei confirmato, §. 3. J. q. mod. re contr. Deponentis voluntas reique inse-
cuta traditio hoc in casu in confessio quidem est. An autem de-
positorius praesens tacendo consenserit? Ac licet praesens & ta-
cens in onerosa ac inutilia, qualis est obligatio, pr. J. de autor. tur.
consensisse non presumatur, l. 8. §. 1. de procurat. l. 5. de S. P. U.
l. 8. §. 15. ff. quib. mod. pign. Menoch. L. 2. pres. 74. n. 8. Dn. Gar-
prov. L. VI. Resp. 101. n. 15. Dn. Roman. de Feud. cap. 12. §. 7.
fallit causam in conjunctis amicitia & familiaritate, ut ex tacitur-
itate presumatur consensus, uti post alios à se allegatos docet
Menoch. L. 6. pres. 99. n. 36. quæ cum & inter eos intercedat, haec
que obligatio non ad eo onerosa sit, dum rei tantum depositæ asser-
tionem & folius dolii ac latæ culpa præstationem involvit §. 3.
J. quib. mod. re contr. l. 32. ff. l. 1. C. de pos. l. 1. §. 5. de O. & A. Dn.
Eckolt. ad ff. tit. depos. §. 7. hinc alter omnino in depositum consen-
sisse, adeoque ad id, quod ejus est naturæ, faciendum obligatus di-
cendus erit. Conf. Menoch. all. l. n. 16. Tiraqu. d. l. cauf. 22. n. 56.
quem sequitur Manz. d. l. exempl. 32. An autem Fratribus hujus-
modi invicem contrahebentibus fraus & simulatio subesse præsumar-
tur? Vid. Tiraqu. d. l. n. 53. Imo non saltem ipsi inter se contrahe-
re, sed & pro se invicem intercedere proterunt fide iubendo, modò
sunt idonei, l. 3. fidejuss. quod tamen animo demandi factum non
præsumitur. arg. l. 25. q. de probat. l. 4. in fin. ad SCt. Trebe. Præ-
terquam enim, quod nemo suorum præsumatur prodigus dd. l. ini-
quum est, ut aliqui officium suum sit damnosum, l. 7. ff. tef. quem-
ad. ap. quod alias per fidei iustitionem præstirit haud exiguum, dum
alteri sine ea pecunia non facile credita fuisset. pr. J. de fidejuss. Ita
enim homines hodie sunt, ut de cuiusvis fide dubitantes non nisi
tripliciter muniti quicquam credere soleant. Satis autem abunde-
que sufficit, vel in una specie amico suo cōsoluisse. l. 39. §. 2. de
admin. tur. l. 20. C. de neg. gesl. Solutam ergo exinde pecuniam a-
ctione repetere potest. §. 6. J. d. t. l. 10. §. 11. l. 20. §. 1. ff. mand. nisi
ei remiserit l. 26. de probat. aut modica fuerit, in qua præsumitur
animus donandi. Dn. Carpz. L. V. Resp. 146. n. 14. nisi circumstan-
tia, forte fidejussoris qualitas, l. 18. ff. de admend. legat. aliud sua-
deant. Nec rarum est, ut amicos negotiis suis adhibeant homines,
l. 21. ff. de usur. l. 10. pr. de ann. legat. ne de vi in iis sibi inferenda me-
tuendum habeant. Et hinc est, quod Fratrum Compotatoriorum

præsentia omnem metus præsumptionem excludat, l.35. C. de trans-
act. Rosbach. in Prax. Civil. t. de conjunct. person. n.19. Tiraqu. de
pan. temper. c.22. n.51. si sufficiens esse potuerit ad resistendum vio-
lentia illius, qui de ea arguitur; alias securus videtur, ubi persona e-
jusmodi est, ut inferre valuetur motum etiam præsentibus amicis,
Menoch. L.3. præf. 128. n.9. aut enormis intervenerit laesio: Menoch.
d.l.n.8. Conf. Dn. Carpz. p.2. c.15. d.18. Obligationes constitu-
tas variii sunt tollendi modi, circa quos certum est, quod solutione
ritè facta, quam explicat Dn. Eckolt. ad ff. tit. de solut. §. 3. Dn.
Strauch. Diff. Justin. XVII. apb. 2. sqq. Dn. Carpz. p.2. c.28. d.11. sqq.
Frater Fratrem Compotatorium debitorem non tam scientem,
quam etiam ignorantem & invitum ipso jure liberet, pr. J. quib-
mod. toll. obl. ibiq. Bachov. n.2. l.23. l.53. de solut. l.17. C. cod. l.39. de
negot. ges. cum nihil intersit creditoris, à quo ipsi debitum depen-
datur, quo accepto, obligatio consumatur perimaturq; necesse est,
Bachov. d.l. Dn. Eckolt. d.l. §.5. in fin. Quanquam postremo casu
nihil ab eo repetere queat, l.53. mand. l.fin. C. de negot. ges. cum sibi
imputare debet damnum exinde emergens. Illud queritur: An
Fratre Compotatorio in periculo vita constituto, nisi docenta
solverit, eorum contra ipsius prohibitionem solutorem à jamjam
liberato detur repetitio; Quid affirmatur. Nullus enim suæ libe-
rationis media prohibere potest, l.6. de appellat. ibiq. Dn. Brunncm.
n.1. quoniam nemo est membrorum suorum, multo minus vita,
Domianus, l.13. pr. ad L. Aquil. ut adeo nulla prohibitio intercessisse
videatur, arg. l.5. C. d. LL. Et cum captivus reversus alienationem
bonorum, ipsius redimandi causa injuste factam, ratam habere cog-
atur, aut Si captivi. C. de Episc. & Cler. quidni & hic ducenta
reddere obstrictus erit? dum eadem liberationis & publica utili-
tatis, cuius sanè interest homines viventes conservari, l.7. §. 3. de
bon. damnat. arg. l.14. §.13. de religios. & sumt. ratio subfit, l.32. ad
L. Aquil. Quinimo minus hic est, dum commodo suo solutionem
facere potest, ubi illic etiam amabilissimarum rerum alienatione
contravenire nequit, d. auth. Et ita expresse in amico tenet Caroc.
de excuss. bonor. p.2. q.22. n.5. & 11. Quare non tam hoc, quam a-
lia omnia credita Fratres Compotatori ex se invicem exigunt, pr. J.
d. Action non tamen ultra id, quam quod facere possunt, ex quita-
te condemnandividetur; Quanquam ex Jure Justinianeo benefi-
cium competenter, Fratribus Compotatoriis plene denegandum
sit,

Et. Sed cum id ipsum benignitas Interpp. omnibus debitoribus casu
inopinato de paupertatis hodie accommodaverit, Manz, in Patr.
Deb. dec. 3. qu. 2. Dn. Carpz. in Asyl. Debit. pos. 76. n. 356. seqq. & ex
eo Magnif. Dn. Svendend. ad Fibig. Proc. p. 1. c. 2. m. 3. §. 9. sine dubio
nostris quoq; Fratribus tribuendum erit; modo non ipse arctor pau-
per sit, cui non suppetat, unde se alat, secundum Dd. uti refert Dn.
Strauch Diff. saec. XXXIX. aph. 12. Quanquam ubi ad meliorem for-
tunam pervenerint, denuo pro residuo poterunt conveniri. l. 8. C.
solui. marim. in quem eventum nuda repromissione cavere debent.
l. un. §. 7. C. de R. II. A. 1. 63. §. 4. pro soc. l. 47. §. 2. de pecul. Nimirum
obsolevit laudabilis ille Græcorum maximeque Atheniensium
mos, quo certa juvandorum amicorum coiverant collegia, qui civi-
vel amico ad deteriorem fortunam lapsi mutuum quoddam gra-
tuitum, rebus ad feliciorem statum hoc beneficio redactis, in ea-
dem quantitate, fortuna adversa permanente, planè non redden-
dum, conferrent. Vid. Alemann. Diff. de eo, qui ad mel. fort. per. c.
3. sett. 1. tb. 18. Sæpiissimè invitus usuram hujus beneficii competen-
tiax alteri concedas, vel ultimam panis micam ori ejus extracturus,
eoque libentius habiturus, quo cirius à fortunatione factò reli-
quum exigere possis.

XXVII. Jam quid juris sit de Fratribus Comptatoris circa
Judicialia subjiciendum. In judicio quovis sunt Persona ibi ver-
santes vel Principales, vel Accessoriæ. Ille Actor, Reus & Judex,
quem suspectum reddit Fraternitas Comptatoria l. 10. ff. de ju-
risd. arg. l. 9. de liber. caus. Indeque ob eam non solum delegatus,
sed & ordinarii magistratus recusari potest d. l. 10. l. 4. C. de jurisd.
Nov. 96. c. 2. c. 61. X. de appell. Dn. Struv. ex. 9. tb. 11. Dn. Strauch. Diff.
Justin. XXI. aph. 5. Doneb. L. XVIII. c. 25. ibiz. Hillig. lit. p. seqq. mo-
totum etiam quandoque Collegium, Vid. Dn. Carpz. L. II. Resp. 11.
n. 22. quanquam alias id ipsum tanquam suspectum recusare vix
conveniat. Dn. Strauch. d. l. Dn. Struv. Jpr. L. 4. tit. 6. aph. 2. non
tam ante, quam etiam post litem contestatam, si Fraternitas nova
l. 17. ff. de judic. aut noviter nota sit, c. 4. X. de except. Dn. Brunnem.
ad l. 32. §. 14. n. 4. ff. de judic. Dn. Struv. ex. 9. tb. 11. modo scripto
expresse comprehensa probetur. l. 16. l. fin. C. de judic. c. 39. X. de of-
fic. deleg. alias in juriarum tenetur. Dn. Carpz. p. 4. c. 42. d. 8. add. Dn.
Brunnem. d. l. n. 6. Limitatur tamen, ut suspensus non sit, adeoque
reculari nequeat, sit judex cum utroque Fraternitate sit junctus,

pro-

propter intercedentem erga utrumque affectionis paritatem l. 67.
§. 1. de R. N. c. postremo. 36. X. de appell. Marani. in Specul. p. 6. tir.
Et quandog. appell. n. 30. p. m. 479. Et utrobius arbitrium judicis
admitto. Vid. Dn. Brunnem. ad l. 3. ff. de test. n. 6. Personarum ac-
cessoriarum alia Judici accedunt, alia Litigantibus vel interveni-
endo, vel patrocinando, quales Advocati & Procuratores. Dn.
Strauch. Diff. Justin. XXIII. aph. 18. seq. Hi sunt, qui alienam item
mandato Domini in judicio persequuntur. l. i. pr. ff. de procur.
Quod mandatum in quibusdam ex affectione presumitur, ut citra
aliud cum cautione de rato admittantur, l. 35. ff. l. 12. C. de procur.
modo causa speciale mandatum non requirat. l. 27. de minor. Dn.
Struv. ex. 7. tb. 28. vel conjuncta personæ voluntas aperte non re-
pugnet. l. 40. §. fin de procur. An autem de amico, adeoque Fratre
Compotatorio idem dicendum sit, ut in eo presumatur, siveque
sine eo pro Fratre ad agendum admittatur? maximè fater se Dd.
controversunt. Affirmativam tenent inter eos, quies mihi hac-
enus videre licuit, Alciat. ad l. 223. §. 1. ff. de V. S. n. 4. Tiragu. de pœn.
temp. c. 22. n. 34. Hillig. ad Donell. L. 18. c. 12. lit. k. B. Tabor. in Barbos.
Thes. Locupl. L. i. c. 57. ax. 2. Manz. Spec. Amicitia ex. 2. Negativam
contra propugnant Gail. L. 2. de P. P. c. 10. n. 28. Vulcej. L. 2. J. P.
Rom. c. 30. n. 39. Berlich. p. 1. concl. 14. n. 41. ibid. allegat. Fortassis
de eo non est magnopere laborandum, cum, teste Gail. d. l. & L.
Obs. 133. n. 2. in foro & praxi non observetur. Dn. Eckolt. ad ff. tit.
de usur. §. 4. Sane Jus Saxonicum Fratrem Compotatorium pro
Fratre sine mandato non admittit, nulla sanguinis ratione, in qua
mandati & ratihabitionis presumptio ponitur, inter eos interce-
dente, iuxta Ordin. Proc. Judic. tit. 7. §. 2. vers. Desgleichen Scit
halben die Blutsverwandten, ibid. Dn. Martin. n. 12. Dn. Carpz.
p. 1. c. 1. d. 29. in quo convenit cum Jure nostro Lusatlico. Vid. Ordin.
Proc. Sup. Lusat. p. 4. §. 3. vers. Oder daß ēr eine solche W. Imputa-
bit ergo sibi, si absq; mandato comparere & jura proponere ausus,
remotionem suarum positionem, parte adversa etiam non petente,
poenamq; quinquem Joachimicorum meruerit. Ordin. Judic. d. tit.
7. §. 1. vers. und da es geschehe. Dn. Carpz. p. 1. c. 1. d. 26. Ordin.
Proc. Sup. Lusat. p. 3. t. von Avvocaten und Procuratorn. §. 6. Mul-
tū minus ergo mandato non instructus Fratris Compotatoriū no-
mine arrestum petere, Ordin. proc. Judic. tit. 51. §. 9. ibid. Dn.
Martin. n. 30. seqq. D. Carpz. p. 1. c. 29. d. 14. aut Leuterationem Ap-
pella-

pellationemve interponere poterit, ut teneat, nisi eam alius infra de-
cendium ratam habeat. *Dn. Carpz.* p.1.c.19. d.6. *Dn. Bruunem.* ad l.
4.n.16. & l.23. n.1. ff. de appellat. De mandato vero, à Fratre Com-
potatorio tacite acceptato, vid. *Tiraqu.* d. tr. c.22. n.56. & *Manz.* d. l.
ex. 31. Illud expeditum, quod Frater Compotatorius Fratris modò
causam justam, aut saltem probabilem, si alia non sit probabilior,
vel dubium habeat, donec iustitia fiat, *Vid. Naz.* *Diss. de Conscient.*
Advoc. c. 4. *Dn. Struv.* ex. 7. tb. 5. seq. advocatus esse possit contra
quemvis, etiam Magistratum, *Carpz.* p.1.c.1.d.21. *Brunnem.* ad l.1. n.13.
ff. de postul. Add. *Eckolt.* ad ff. 1. de postul. §.5. & injuriantem, nisi uni-
cum forte verbum multis mille thaleris aestimet, quod sèpius videre
licet; imo etiam certo casu contra proprios Parentes, salva consciencie,
Naz. d. *Diss.* c.3. n. 6. seqq. & n.17. seqq. add. *Dn. Stryk.* de Jur.
sens. *Diss. IX.* c.4. n.32. seqq. Non tamen contra Principem, cum quili-
bet subditus ejus respectu se purè habeat passim, nisi permissionem
prius impetraverit. *Naz.* d. *Diss.* c.3. n.3. Nec facile contra Domi-
num feudi, cuius est Vasallus, quia furat se non velle esse in consilio,
in quo agitur, ut Dominus aliquid perdat, *z. F. 6 junct. c. un. §.1. vers.*
similiter *z. F. 33.* *Dn. Bruunem.* ad l.1. n. 14. de postul. Hoc questionum
sunt, an contra Fratrem compotatorium quis postulare possit? Amici-
tia quidem optime consulere videtur, qui penitus ejusmodi patro-
cinio abstinet, quum ea de facili in illo Processus oceano naufragi-
um pati possit; Attamen in foro conscientie contra eum postulando
ejusmodi Frater non peccabit; cum nemo jus & iustitiam admini-
strando peccare possit. Quinimo dixerim, cum potius peccare si à Fra-
tre Compotatorio inique lazi viderit alterum, & eius patrocinium
renuat aliorum inopia. Major enim iustitia, quam amicitiae ratio est
habenda. Sit enim amicus Plato, sit amicus Aristoteles, magis tamen
amica debet esse iustitia. Minus ergo dubii habet, quod ad illius su-
ceptionem à Principe vel Magistratu cogi posit, l.7. C. de postul. *Vid.*
Dn. Martin. ad Ordin. Proc. Jud. tit. 3. sub. n.7. *Gail.* L.1. obs. 43. Non
tamen tenetur patrocinium gratis præstare, l.16. pr. ff. de ann. legat.
nemine in conscientia proximo, cui facultates suppetunt, gratis in-
servire obstricto: nam qvæ unius obligatio est ad officia, illa alterius
est ad remuneracionem. Nec presumitur illud gratis præstuisse,
arg. l.25. de probat. l.4. in fin. ad SCt. Trebell. nisi causa sit favorabi-
lis, que sine notabili ipsius incommodo modico labore expedita, *arg.*
l.44. de negot. gest. *Mascard.* de prob. concl. §§. n.57. Fraterq; com-

potatorius alias patrocinari non consuetus, quod tradit. *Traqnt.* d. *Tr-*
caus. 22. n. 78. Hinc in aliis recte salarium petere potest, etiam si nihil
conventum sit. l. 1. §. 10. de var. & extraord. cognit. & in causa suc-
cuberit. l. 10. §. 1. ff. de neg. gaf. quod dolore forte denegatum, donec
solvatur, tamdiu Acta salva conscientia poterit retinere, *Gail.* L. 2.
obs. 12. n. 3. *Dn. Carpz.* p. 2. c. 25. d. 23. Quanquam aequitatis ratio cum
eo debeat deducere, ut viso Fratrem succumbentem haud leve exim-
de damnum contraxisse, de salario non adeo rigide cum eo agat, opis-
bus praesertim haud adeo magnis instructo. Ceterum rerum verita-
te in judiciis plerumque ex probatione dependente, qua vel per in-
strumenta sit, vel per testes: disquirendum erit, quid de Fratris Com-
potatorii testimonio sit habendum? Et sane sibi invicem testes esse
non repelluntur, cum nullibi specialiter prohibiti reperiantur, l. 1. §.
1. ff. de testib. licet omni exceptioni maiores non sint, & fides eorum
per fraternitatem contractam, provenientemq; exinde amicitiam &
affectionem minuatur, l. 3. pr. d. *testib.* *Dn. Struv.* ex. 28. th. 39. *Hahn.* ad
Wesemb. de *testib.* n. 7. nisi utrinq; eadem sint juncti *Dn. Carpz.* p. 1. c.
16. d. 56. aliterve veritas haber nequeat tam in causa civili, quam
criminali. *Dn. Carpz.* ad d. c. d. 73. & p. 4. c. 8. d. 9. n. 3. *Dn. Struv.* ex.
28. th. 41. aut ex conditione persona, quod sit gravis & fide digna,
ea exceptio tollatur. *Dn. Brunnenm.* ad l. 3. n. 5. ff. d. *Test.* add. *Carpz.* p.
1. c. 16. d. 53. *Dn. Eckolt.* ad ff. tit. de *Test.* §. 3. Ideoque quanta fides his
testibus adhibenda, judiciis arbitrio committendum, *Dn. Brunnenm.* ad
d. l. n. 6. Pariter contra se invicem non tam volentes admittuntur l. 4.
ff. de *testib.* quam etiam invitati tum in civilibus, tum criminalibus te-
stimoniū dicere coguntur, l. 16. C. eod. *Brunnenm.* ad d. l. 4. n. 2. *Dn.*
Carpz. p. 1. c. 16. d. 47. 50. seq.

XXXIX. Restat, de Delictis nunc agamus. Videbimus confusione
evitanda gratia primum delicta in Fratrem Compotatorium ab alio
commissa, corumq; vindicationem, ubi in genere notamus: Quod ad
possibilem eorum omniumq; aliorum incommodorum & periculorum
declinationem, mutuam vicissim defensionis & auxiliū praestationem
sibi invicem Fratres hujusmodi teneantur, arg. l. 4. C. de *castr.* *pecul.*
Vid. l. 7. pr. de *capt.* & post *l. rev.* etiam si ab iis non fuerint requisiti,
arg. c. un. §. ad bac. 2. F. 28. nisi cui ardiori obligatione sint devincti.
Vid. *Osiand.* ad *Grot.* L. 2. c. 1. th. 9. obf. unic. *Roman.* de *Fend.* c. XI. §. 10.
seq. Quanquam hoc posteriori casu non repugnarim, si quasi media-
toris vice functi de amicibili inter eos concilianda compositione la-
boreat. Quin potius injustus Fratris Compotitorii in discrimine vi-

et constituti aggressor salva conscientia, & prorsus impunè occidi potest, modo hat cum moderamus inculpatæ tutela. *Dn. Straub.* *Diss. Just. XXIX. apb. 7.* de qua latè præter alios agit *Schulz. Synops.* *J. de L. Aquil. lit. f. art. Dn. Struvi de vind. priv. c. 4. apb. 1. usq. ad l.* abig. alleg. *Melin. de Just. & Jur. tom. 4. cr. 3. disp. II. & seqq.* Imo non tam potest, quam etiam debet, adeo ut cum non defensum ab aggressore interfici passus extraordinariam, puta relegationis, incarcerationis, aut pecuniariam poenam incurat, dummodo hoc sine proprio periculo & robore facere potuerit, ordinata enim charitas incipit à se ipsa, secundum Berlich. p. 4. concl. 12. n. 45. add. *D. Ofstand. ad Grot.* *L. I. c. 5. ch. 2. & 3. Tirag. d. tr. caus. 22. n. 43. seq.* Nequeunt tamen ob injuriam Fratri absenti factam alapz aliave verbora proferenti infligi, nec magis de ea iudicio agi, non obstante, i.e. §. 3. ff. de injur. in qua affectus intelligitur talis, qui certam quandam domesticae societatis Speciem præ se fert & informat, i.e. maritalem. Vocabulo enim potestat societatem herilem & paternam, affectus vero appellacionem matritalem complecti voluit JCetus, quemadmodum rectè explicat *Dn. Eckolt. ad ff. tit. de injur. §. 1.* Hinc etiam Frater consanguineus ob injuriam Fratri illarum injuriam agere impeditur, multo magis ergo Comptatorius. *Dn. Brunnem. ad l. i. num. 5. ff. de injur.* *Dn. Carp.* decr. 33. add. *Dn. Struvi. ex. 48. ff. 6. 7.* Quanquam quodammodo excusandi sint, si post frustaneas de abstinentia ab injuriis admonitiones, ex dolore manibus aut ori suo aliquid indulserint, cum difficultatum sit iram ex justa causa provenientem temperare, l. 38. §. 8. ff. 1. 4. C. ad *L. Jul. de adult. Farinac. Prax. Crimin. qu. 91. n. 38.* & amicorum causa petrata mitius semper punienda, juxta *Tirag. d. Tr. caus. 22.* Seqvuntur delicta inter Fratres Comptatorios à se invicem commissa. Constat, furtum non fieri, si quis putans Dominum consenturum rem alienam contrectaverit: quanquam non quævis præsumptio voluntatis sufficiat, sed quæ in quadam probabilitate consistit, qualis etiam est ex amicitia & familiaritate per Fraternitatem contracta, *Brunnem. ad l. 46. n. 1. ff. de Furr. Straub. Diss. XIX. apb. 56.* Neq; interest, rem istam jam ante voluntate Domini teneat, qua ultra limites initio dictos utatur, §. 7. J. de oblig. quæ ex del. l. 76. pr. de furt. quanquam hic præsumtio voluntatis facilius admittatur. Vid. *Brunnem. d. l. n. 2. Bachov. ad §. 7. J. de Oblig. del. an domino submittat & amoveat, l. 46. §. 7. de furr.* modo eam rem alias dominos concedere solitus erat, nec dolose fuerit factum, *Bachov. d. l. quod iudex ex circumstantiis, v. c. die an nocte amoverit &c. estimab.*

Bachov. d.l. Dn. Strauch. Diff. Just. XIX. 5. Cateroquin re valerero
quinque solidorum excedente affectu furandi dolole subtracta, Vid.
Dn. Carpz. p. 4 o. 32. d. 1. & 4. Fraternitas compotatoria à poena su-
spendi furem non liberabit; etiam in Saxonia, cessante consanguini-
tatis & affinitatis ratione, propter quam alias nonnulli à poena furti
ordinaria eximuntur in Confit. pecul. juxta cum aliis certis de causis,
forte ne pena levitate homines ad perpetrandum facinus invitarentur
S. 8. in fin. J. de obl. quo ex del. l. 20. C. furt. publice non edita relata
xamen à D. Carpz. prax. crim. q. 82. n. 42. add. Eund. p. 4. c. 38. d. 3. seqq.
Quanquam juris sui persecutionem privatam, ut quivis alius, ita &
Frater Compotatorius remittere posuit, l. pen. C. d. pact. Bachov. ad §.
7. J. de obl. quo ex del. Eadem fere ratio est circa injurias, quod Fra-
ter Compotatorius de injuria in alterum illatum in dubio non teneat-
tur, cum in amico animus injuriandi non presumatur, juxta Far-
mac. Prax. Crim. q. 105. n. 147. & Berlich. p. 5. conclus. 69. n. 7. sine quo
nulla est injuria, adeoq; nec actio l. 3. §. 1. ff. de injur. nisi dicta factave-
per se contumeliosa sint atrocia, l. 5. C. de injur. quibus tamen si ani-
mum injuriandi absuisse praetendat, & probare nequeat, ei, presumti-
one ex confraternitatis pacto suffulto, judex deferre potest purgatio-
nis juramentum, Gail. l. 2. obs. 106. n. 3. in quo alias facilis esse non de-
bet, Gail. d. 1. n. 5. Dn. Carpz. L. II. Rep. 66. & 67. n. 6. seq. Illud certum,
nullam fieri injuriam, si Fratres Compotatorii sese fuissent, & in nu-
mero singulari compellent, etiam si alter in dignitate & honore ma-
ximo sit constitutus. Et hinc est, quod communiter Dugbrüder di-
cantur, vid. Berlich. p. 5. conol. 69. n. 76. seqq. Dn. Eckols. ad ff. tit. de in-
jur. §. 5. Dn. Lauterbach de sing. Fratr. Jur. p. 1. §. 6. n. 4. Quanquam
hand raro sint, qui non leviter, iacet tacite ea appellatione offendantur,
aliis preoccupantibus. Se amplius non esse, qui fuissent! Tem-
pori ergo & persona quandoq; inferviendum. Restant delicta à Fra-
tre Compotatorio in alium commissa, eorumq; vindicatio. Scilicet
in causis criminalibus proceditur vel ordinarie per Accusationem,
vel per Inquisitionem Dn. Brunnem. in Process. Inquis. c. 1. n. 1. Qua-
xatur ergo, an Fratres Compotatorii se invicem de crimine commis-
so acculare possint? Quod affirmatur, sive magnum illud & capita-
le sit, sive leve nec capitale, cum inter prohibitos non reperiatur, l.
3. seq. ff. de accus. Neq; enim sanguine inter se sunt conjuncti, quibus
magnorum criminum accusatio est interdicta. l. 13. l. 18. C. de his qui
accus. non poss. Et ira expresse Tiber. Decian. Tr. Criminal. l. 3. c. 13. n.
2. tenere dicit. Distherr. in cone. Besold. Theſ. Pr. vgo. Brüderschafft.

N.

Nequeunt tamen alterius uxorem adulterii accusare, cum extranei
plane repellantur, l.30.C. ad L. Jul. de adult. Brum. ad l.26. ff. eod.
quod &c in praxi servari testatur Hahn, ad Weisenb. eod.n.11. Sed rari-
or hodie accusationis est usus. Magistratus enim plerique ex officio
inquirens, probato delicto, convenientem ei poenam delinquenti im-
ponit, quam certa lege statutam ex ratione Fraternitatis Compota-
toriae minuire nequit; cum non aliter debeat judicare quam legibus,
constitutiobus aut moribus proditum est. pr. J. de officio. Judic. Vid.
Tiraquell. de pan. temper. caus.16. Alciat. L.i. d. V.S. n.57. add. Dn.
Carpz. p.4.c.32. d.19.n.7. seq. p.4.c.47. d.13. & pasim, Berlich. p.2. concl.
22.n.70. Illud adhuc addendum, quod Fratres Compotatorios, tan-
quam amicos, si corpora cruci aut rotæ affixorum depenant, pecu-
nia ratiæ absque corporali, poena plectendos esse, tradant. Con-
sult. confit. Saxon. p.4.qu.67.n.3.

XXIX. Dixi arctiorum Fraternitatis pacto amicitiam & affectio-
nem conciliari. Tollitur ergo eo jam inito prior offendio. Hinc fit ini-
micitiarum reconciliatio. Quare tutor datus allegationis anteriorum
iniamicitarum excusationem à tutela vel cura onere non merebitur.
§.11. J. de exc. tutor. ibid. Bachov. l.6. §. 17. ff. eod. Pariter legatum &
fideicommissum iniamicitiae gravissima, etiam culpa testatoris, l.4. l.
22. de adm. legat. Mantic. de con. ult. vol. L.12. t.n.5.9. Menoch. L.4.
pr.170.n.6. Brunn. ad l.3.n.7. ff. de adm. legat. interveniente tacite
adementum. l.3. §. fin. ff. dt. l.9. pr. ff. de his que ut indig. redintegrata
videtur. l.4. ff. de adm. legat. ibid. Brunnem. n.1. Menoch. d. l.n.
13. Mantic. d. l.n.18. ut illud Legatarius petere posit. §.2. J. de legat.
modo reconciliationem per Fraternitatem initam haud secus ac ini-
micitiam hæres duobus testibus probaverit. Dn. Brunnem. ad d.l.4.n.
2. add. Strauch. Diff. Just. X. apb.16. De legato hastenus dicta etiam
in donatione mortis causa obtinent. Menoch. L.3.pr.37.n.16. seqq.
Nec minus inducitur Injuriarum remissio. Si enim ex cometione, po-
tatione aut lusu aliave amica confabulatione, sponte cum injuriante
habita, remissio adeoq; in injurya extincta praesumitur, Bachov. ad §. fin.
J. de injur. n.2. Dn. Carp. p.4.c.46. d.8. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de injur. §.
19. quidno de Fraternitate Comporatoria etiam hæc dicamus? cam
non tantum multi haec tenus enarratorum actuum hic intervenire so-
leant; sed & arctior, instar Fraternæ, amicitia intendatur constitua-
turq; arg. §. J. de ad opt. Sanè notatu dignum est festum Fraternita-
tis Mahumetanorum d.25 Novemb. quotannis celebrari solitum, quo
ibid invicem omnia delista remittunt, teste Schulz. in der Ost. Indias-
nischen

wischen Kaiser-Beschreib. l.3.c.9.p.170. Cessat ergo injuriam actio. §.
fin. J. de injur. & promerita antea per injurias tam verbales, quam
realis Feudi privatio. c.un. §.2.vers. porro 2.F.24.Roman. de Feud. c.15.
§.1. & 6. add. Dn.Carpz. p.3.c.27.d.13. Quanquam non minus Vasal-
lus se feudo indignum reddat, si cum inimico Domini Fraternitatem
contraxerit. 2.F.57.l.28. C.de inoffic. test. modo facta sit in perniciem
detrimentum injuriam ejus, Roman. de Feud. de l. §. 2. cuius probatio
Domino incumpit. Gothfr. Anton. Disp. Feudal. XI.th.3.d. Sic enim &
ipse inimicus Domini factus præfumitur. dd. text. Roman. d.l. Borcholt.
d. Feud. c.8.n.121. Secus ergo est, si absq; præjudicio Domini, aut eo
consentiente Fraternitas contracta fuerit. Rom. d.l. Borcholt. d.l. n.124.

Efectus
Neg.

XXX. Non tamen per Fraternitas pactum tribuitur consanguinitas
pas. l.34.de paet. l. 8. de R. I. vocabulo consanguinitatis late accepto,
ut & agnationem & cognationem sub se comprehendat. Almers ma-
nual. Jur. voc. consanguinitas. §.1. & 3. Cessabunt ergo inter Fratres
Comptatorios iura ratione sanguinis inter veros Fratres constituta.
Hinc matrimonium hujusmodi Fratris cum simili sorore, aut fratri
filia, & multo magis cum relista ejus vidua sponsave non impeditur.
§.2. sq. J. de nupt. add. Dn. Struv. Jpr. 1. 2.t.6. apb.13. Et stuprata et-
iam vilis humilis, ac inops, Berlich. p.5. concl. 38. n.74 seq. à soluto
Carpz. p.4.c.27.d.2. hodie aut ducenta aut doranda. Schulz. Synopse
J. de Publ. Judic. lit. n. Dn. Carpz. LVI. Resp. 88. nisi haec ipsi nupere
recusat. Carpz. ad d.c. def. 1. alias dotem à Viro etiam post matrimo-
nium cum alia contractum petere potest. Dn. Carpz. d. 3. Berlich.
d.l.n.84. non tamen Vasallus propterea feudo privatur, cum stuprum
id non operetur. Gothofr. Anton. Disp. Feud. XI.th 7. lit. f. Roman. de
Feud. c.15. §. 4. Idem est, si cum sorore Domini Comptatoria, etiam
in ejus domo existente & nondum elocata, concubuerit. c.un. §.2.2.
Feud. 24. multo minus ergo feudo privatur ob solum osculum ei im-
pressum. Dotare sororem Comptotoriam, etiam si aliter nubere ne-
queat, Frater plane non cogitur; cum ne naturalis & legitimus qui-
dem ad id, nisi in subtilium germanæ aut consanguineæ teneatur. l.
12. S. 3. de admin. tut. ibiq. Dn. Brunn. n.4. Eckolt. ad ff. tit. de jur. dot.
§.4. in fin. Sicbar. ad l. ult. n.28. C.de dot. promiss. Neq; tutela reliquo
rum Fratris defuncti liberorum legitima, neque cura ipsorum Fra-
trum ad Fratres hosce pertinet? cum nullum cessante sanguinis ra-
tione, successoris habeant emolumentum, secundum quod tutela
regulatur, illisq; desertur, quos ordo successionis tangit, §. unic. J. de
legit. Parr. tut. f.1. de legit. & iuror. auctib. sicur. C. eod. Nov. 118. c.5. Carpz.

L.V.

L.V. Resp. 81. n. 9. Minus ergo furiosos, etiam in Electoratu Saxonico, *Carpz. L.*
IV. p. 61. n. 14. custodire, aut si in propriis non satis habeant, alere tenentur. *Dn.*
Carpz. ib. Quanquam miserrima eorundem conditio ad commiserationem cu-
ramq; illorum habenda ut quemvis, ita magis amicos debeat commovere, ut fe-
re dubitem hos in conscientia securos esse, si eam negligant. Præterea Frater
Fratrem Compotatorium it Academis Studentem de alio loco visitans privile-
giis Academicis non gaudebit, nisi ratione promovendorum studiorum eum in-
viserit. *Carpz. LVI. Resp. 119.* Planè ab intellectu sibi in vicem non succedunt. *L. 7.*
C. de hered. insit. *Tessaur. dec. 113.* ubi in causa de Ruatis 1568. d. 7. Nov. à Senatu
ita judicatum testatur; *Webner. Observ. Praef. voc. geschworne Brüder. Carpz.*
de pact. confr. Saxon. Hass. c. 1. pos. 9. Quare pro arbitrio in Testamento præteriri
possunt, ut non habeant querelam in officiis, etiam si turpis persona fuerit ini-
stituta. *arg. §. 1. J. l. 27. C. de inoff. test. Musul. de Confr. Illustr. tb. 42. Carpz. d. l.*
Sir. ex. 10. tb. 11. *Dietherr. in cont. Besold. Thes. Praef. voc. Bruderschaft.* nisi
consuetudine aliud sit introductum, quæ omnino attendenda. *Tessaur. d. decis.*
113. n. 7. Quid vero si pacta successoria simul inter eos fuerint inita? sane ejus-
modi pacta de Jure Civili invalida esse, extra dubium est. *L. 19. C. de pact.* *Webn.*
d. l. Carpz. p. 2. c. 35. d. 20. *Dietherr. d. l. add. Dn. PRÆSES in Discurs. Acad. de Mar-*
tin. Leg. Salic. contr. c. 2. n. 45. quanquam ratio adæquata dari non possit, nisi
quod hereditas & successio a jure dependens testamento & legibus deferatur. *L.*
15. C. d. pact. conv. l. ult. de suis & legit. Bachor. Disp. miscell. c. 13. p. m. 156. *Sir.*
Diss. just. IX. apb. 3. Moribus tamen valere dicit *Dn. Struv. ex. 6. tb. 44.* adeoq;
& eadem inter Fratres Compotatorios servanda esse concedit. *exerc. 10. tb. 11. in*
fin. add. Gall. L. 2. Observ. 126. Carpz. L. V. Resp. 5. Illud certum, parricidium in
eiusmodi Fratrem Compotatorium non committi tam de Jure Civili. *arg. l. 7.*
sq. ff. ad L. Pompei part. quam Saxonico Nov. Aug. p. 4. 6. 3. Cessabit ergo pena
ei statuta. *l. 32. pr. ff. ad L. Jul. de adult. l. 31. in fin. C. de Epist. & Cler. nec feudum*
Vassallus propterea amittet, *c. un. vers. item fi. 1. P. 5.* quod multo magis obtinet,
si similem Domini Fratrem occiderit, cum ne ejus naturalem & legitimum in-
terficiens feudo privetur. *c. un. pr. 2. F. 37. Rom. de feud. c. 15. §. 4.*

XXXI. Tandem Fraternitas semel constituta obligationem ad amicitiam frá-
trum inßtar inter inuenientes colendam admittendosq; effeq; basterus relatos pro-
ducit naturalem, non vero civilem, nec consequenter actionem jure Civili effica-
cem. *l. 7. pr. & §. 4. l. 45. de pact.* Secus tamen erit moribus nostris, secundum
quos ex quovis pacto actio competit juxta *Dn. Carpz. p. 2. c. 19. d. 17. n. 7. sq. c. 32.*
d. 10. n. 9. & p. 3. c. 5. d. 22. n. 2. Dn. Sir. ex. 6. tb. 17. Hahn. ad Wesenb. de pact. n. 9.
Schulz. Synop. i. de Except. lit. a. Quod & Juri Canonico convenire videtur, *capo.*
1. & c. 3. X. de pact. c. juramenti. 22. qv. 5. Hahn. Sir. Schulz. dd. loc. Add. Dn.
Strauch. Dissert. XII. apb. 1. o. Fraternitatem alleganti incumbit probatio, l. 13. C.
de

eprobat. Vid. *Mascard de probat. conclus. 813.* cum sit qualitas f oris eminens, quae non presumitur, nisi probetur: *Ideas concl. 85. n. 3.* Fieri autem potest vel per duos testes, l. 12. de test. etiam mulieres. *Mascard. d.l.n. 12.* cum præter testamentum §. 6. l. de testam. ord. ibid. *Bachov. n. 2.* &c causas feudales 2. F. 32. in reliquis non prohibeantur. l. 38. de testib. l. 10. §. 6. qui testam. fac. poss. l. 8. ad L. Jul. *Maj.* modò ex sensu adaptato testimonii rationem reddant, ex qua illius certi-
tudo demum judicatur. *Dn. Stryk. Tr. de Jur. sens. procm. n. 28. sq.* vel per instru-
menta. Dubium enim non est, quin de Fraternitate inita publicum instrumen-
tum consici queat; cum libero partium consensu fiat, adeoque ad voluntariam
jurisdictionem pertineat, de qualibus omnibus, nisi lege aut statuto prohibitis
l. 1. 4. §. 3. C. de SS. Eccles. l. 29. circ. fin. C. de test. c. un. vers. callidis. 2. F. 55. recte con-
ficiuntur instrumenta, *Dn. Eckole. ad ff. tit. de fid. insfr. §. 5.* Et confidere illud pot-
est etiam similis Frater, vel uni tantum pacifcentium junctus, ut vim probandi
habeat, *Vid. Eckole. d.l. conf. sup. l. b. 27. circ. fin.* An autem nominatione Fratris,
qualis literis facta exemplum proponit *Naz. in Diff. de Const. Advoc. c. 2. n. 10.*
Quasi possessio Fraternitas caueretur? *Vid. Mascard. de Prob. concl. 813. n. 5.*
Dietherr in contin. Besold. Theſ. Pr. voc. Geschwiſtricht.

XXXII. At Fraternitas perpetua non est; Sed constituta rursus dissolvitur
morte alterius Fratris, arg. §. 5. l. de Societ. Nov. 23 c. 26. ut ad hæredem planè
non pertingat, arg. l. 65. §. 9. ff. pro Soc. add. *Bachov. ad d. §. 5.* Inter vivos vero pa-
cifcentium dissentiu. §. 4. l. quib. mod. ioll. obl. l. 35. de R. I. & gravium inimicitia-
rum interventu, *Muscul. de confr. illuſtr. th. 62.* non tamen per controversias ju-
diciales *Id. ibid.* quas amicabili modo componere iudex laboret; quanquam
partes ad id cogere nequeat, arg. l. 8. de collat. bonor. l. 3. C. de inoff. test. *Carpz.*
p. 1. c. 1. d. 10. sq. Durare tamen Fraternitas semel constituta & exinde descendens
amicitia præsumitur, donec dissoluta probetur. *Mascard. de Prob. concl. 85. n.*
g. quod in simili me docuit sapientia laudatus Dn. Scharschmid. in Colleg. Famil.
Imp. Illuſtr. de Famil. Saxon. ax. 6.

Sed sufficiant hæc de Fraternitate Compotatoria in medium protulisse. La-
tiorem & accuratiorem ejus tractationem non tam propositam, quam jam di-
spositam temporis augustinus prohibuit. Lapsus ergo in illis deprehenduntur for-
te non pauci. Sed homo sum. Sed juvenis sum. Ergo meæ fortis memor. B.L.
eos benigniori, pro eandore suo, judicio emendabit. Nullibi errasse hominis
non est. Nec hominis est, aberrantem opinionem in humano ingenio ausuque
temperario estimasse. Tibi vero DEUS optime, gratiosa Tua assistentia
gratias persolvo & humillimas & semper
piternas.

F I N I S

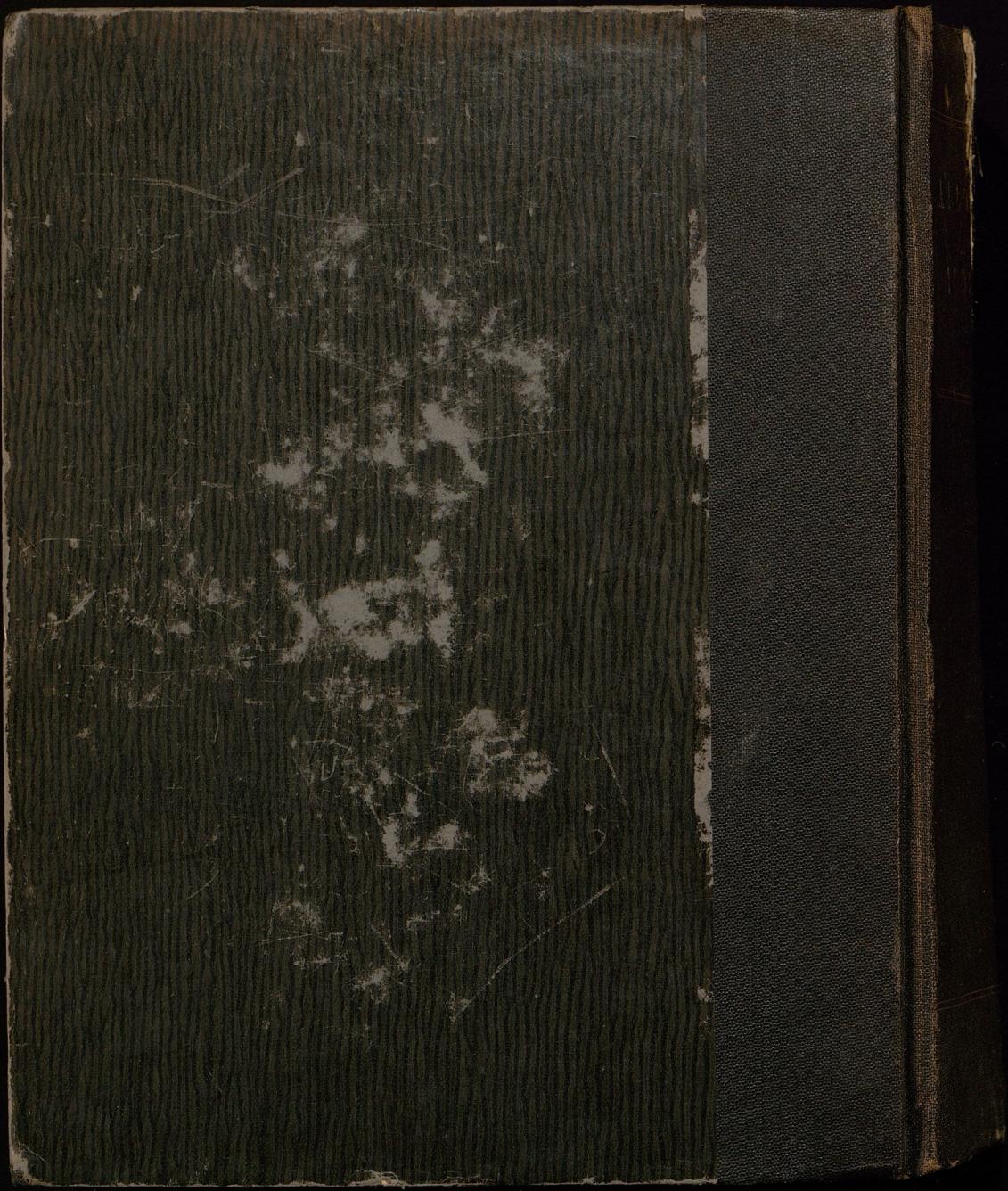

Aldorf, Diss., 1630/31

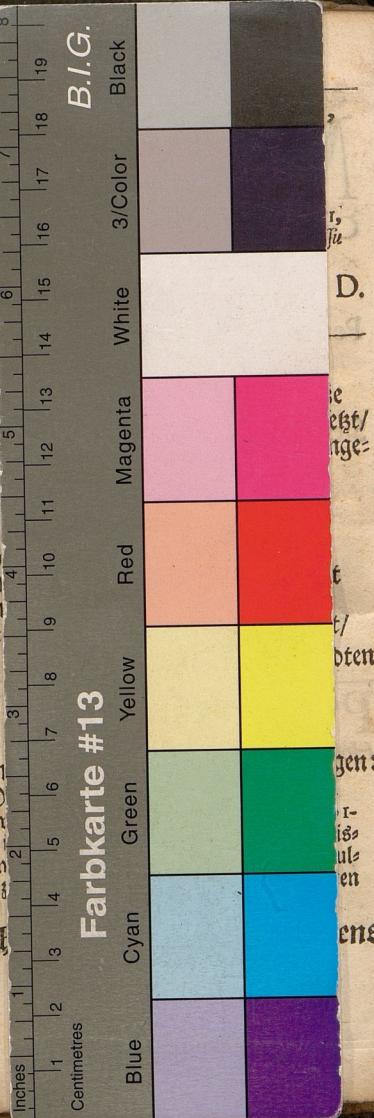
(x 261 3002)

Von

B.I.G.

19 DA DOMINE INCREMENTUM!
DISSERTATIO JURIDICA

DE

FRATERNITATE
COMPOTATORIA,

Von der Schmauß-Brüderschafft.
PRÆ SIDE

DN. HENRICO Lind / D.

Antecess. ac Consil. Noric.

PATRONO ac PROMOTORE sub submissâ animi observan-
tiâ etatem suspicioendo,

IN CELEBERRIMA ALTORFFINA

d. 18. Augus. ANNO M. DC. LXXXI.

Placidæ Eruditorum Disquisitioni
publicè submissa

AB

AUTHORE
JOHANNE PETRO HENRICI,
Budissâ-Lusat. 15.

ALTDORFFI

LITERIS SCHÖNNERSTÄDTIANIS.

